18 Ağustos 1977
Perşembe

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

2.MC' nin Meclis çalışmalarını engellemesi sürerken...

290 yasa teklifi ve tasarısı Meclis Başkanı'nı bekliyor

Millet Meclisi Başkanı ve Başkanlık Divanı seçilmedikçe teklif ve tasarıların ele alınması olanaksız

Sırada bekleyen tasarı ve teklifler arasında sosyal içerikli ve çok önemli olanları var

Yeni milletvekilleri 40 yeni kanun teklifi hazırladı

Asgari Geçim İndirimi Tasarısı için geçen dönemden yedi, bu dönemden üç teklif verildi. AP'nin kendi tasarısında ısrarı AP-MSP ilişkilerini gerginleştiriyor

Ecevit ve Demirel Hükümetleri 5 Haziran sonrasında yeni yasa tasarısı hazırlamadı.

ANKARA (İSTA)

2. MC'nin Millet Meclisi 'Başkanının seçimini engelleyerek meclislerin çalışmaması sürerken, 290 yasa teklif ve tasarısı da görüşülmek üzere bekliyor. 290 yasa teklif ve tasarısının 40'ı yeni seçilen milletvekilleri tarafından verildi. Geçmiş dönemlerde verilen, ancak süresi içinde görüşülemediği için kadük olan 197 yasa teklifi de bu dönem "yenilenerek" Millet Meclisi Başkanlığına sevkedildi.

Sıra bekleyen tasarı ve teklifler arasında Asgari Geçim İndirimi Yasa Tasarısı, Dernekler Yasası Tasarısı, Seçmen Yaşının 18'e İndirilmesine İlişkin Yasa Teklifi özellikle dikkati çekiyor.

• Haberi orta sayfada

Şükrü Er saçmaladı: Dayanışma kampanyası yasa dışı imiş!

MESS gizli toplantı kararlarını uygulama çabasında...

MESS PATRONLARI MADEN-İŞ İLE TABANIN ARASINA NİFAK TOHUMLARI SERPME ÇABASINA AĞIRLIK VERİYOR

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın, MESS'e bağlı 33 işyerinde grup sözleşmeleri ve MESS'in anti-demokratik saldırısına karşı başlattığı grevler üzerine, MESS, patronlarının, yaptıkları gizli toplantılarda aldıkları kararları gerçekleştirmeye çalıştıkları görülmüştür. Dün bir basın toplantısı düzenleyen MESS Yönetim Kurulu Başkanı Şükrü Er, konuşmasında gizli toplantılarda kararlaştırdıkları gibi, Maden-İş'in yıllık gelirini çok yüksek göstermeye çalışmış ve dayanışma kampanyalarını yasadışı uygulamalar olarak nitelemiştir. MESS Başkanı, Maden-İş'in uygulamakta olduğu grevlerin "Türkiye'nin en büyük grevi" olduğunu kabul etmiş ve "ekonomimiz felç olmak üzeredir" diyerek, madeni eşya sanayicilerinin zor durumda kaldığını ifade etmiştir.

MESS Yönetim Kurulu Başkanı dün İstanbul Sanayi Odası Oda-Kule binasında düzenlediği basın toplantısında, DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın grevlerle ilgili açıklamalarının kamuoyunda ilgi uyandırmasını kınamış ve basının kendi seslerine kulak vermesi gerektiği görüşünü savunmuştur. Er grevlerden dolayı MESS'in "hiçbir" sorumluluğu olmadığını söylemiş ve gizli toplantılarında kararlaştırdıkları üzere işçilere büyük vaadlerde bulunmuştur.

Şükrü Er, açıklamasında MESS'e bağlı işyerlerinde temizlik işlerinde görevli bir işçinin 12 ile 16 bin lira arasında aylık ücret aldığını iddia etmiştir. Er, Maden-İş'in "işçilerin hakları ellerinden alınıyor gerekçesiyle grup sözleşmelerine karşı çıktığını" söylemiş ve 'MESS sistemin öngördüğü biçimde, grup sözleşmesi yapmak istiyor" demiştir.

ODTÜ RAPORU HAZIR, İLGİLİ BAKANLIKLARA GÖNDERİLDİ

Mütevelli Heyeti yeni rektörü seçmek için bugün toplanıyor

ANKARA (İSTA)

ODTÜ'de bugün yeni rektör için seçim yapılıyor. Bu arada iki CHP Milletvekili "ODTÜ Dosyası"nı hazırladılar ve ilgili bakanlıklara yolladılar. Gerek CHP milletvekillerinin raporları, gerekse ODTÜ öğretim üyeleri ODTÜ'de bunalımın çözümünü, Hasan Tan'ın işe alındığı 700 komandonun temizlenmesinde buluyorlar.

• Haberi orta sayfada

Ağır Sanayi Koordinasyon Kurulu Aygaz ışığında toplandı...

Enerji Bakanı İnan elektrik olmadığı için toplantıyı terketti

Erbakan Türkiye' nin 1982 de güçlü ve sanayileşmiş bir ülke olacağını iddia etti

ANKARA (İSTA)

Ağır Sanayi Yüksek Koordinasyon Kurulu dün Erbakan'ın Başkanlığında Ankara Palas'da Aygaz Işığı altında toplandı. Toplantıda ilgili bakanlar ve genel müdürler hazır bulundu. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kamran İnan ise Ankara Palas'a geldiğinde elektriklerin kesik olduğunu gördü ve bir ilgili kendisine toplantının geç başlayacağını bildirdi Bunun üzerine İnan toplantıyı terk etti. Ve daha sonra başlayan toplantıya da katılmadı.

• Haberi orta sayfada

İsvan Kadıköy muhtarları ile yaptığı toplantıda istekleri dinlerken. (Foto: Güngör DALAY)

İSVAN MUHTARLARLA GÖRÜŞÜYOR

İSTANBUL - (İSTA)

İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan, halkın isteklerinin özellikle rasını saptamak için Kadıköy İlçesi muhtarlarıyla Kadıköy Evlendirme Dairesinde bir toplantı yapmış, İstanbul'un yetki ve parasal bakımdan güçlü bir Belediyeye ihtiyacı olduğunu bildirmiştir. İsvan, Belediye Teknik Başkan Yardımcısı ve Teknik Müdürlerinin de hazır bulunduğu toplantıda yaptığı açış konuşmasında, yaz aylarında özellikle asfalt ve yol yapımına hız verileceğini bu konuda muhtarların bildirmelerini istemiştir.

Zam fırtınasında ayakta duran vatandaş...

Keresteye yüzde 300 oranında zam geliyor

ANKARA-(İSTA)

2. MC Hükümetinin güvenoyu almasından sonra temel gıda maddelerine yapılan zamlarla birlikte diğer bir takım zamların da sessizce yürürlüğe girdiği, geçen hafta suntaya 70 lira zam yapıldığı ve keresteye de yüzde 300 oranında zam gelmesinin beklendiği bildirilmiştir.

Türkiye Ağaç İşleri Federasyonu Başkanı Emin Kaya mobilya yapımında kullanılan malzemelere bir yıldan beri sürekli olarak zam geldiğini, bunun son günlerde daha da arttığını bildirmiş, "Bu millet, sermayenin elinde eziliyor, ülkenin ekonomisi engelleniyor" demiştir.

Belediyelerin önemi ve İzmit deneyimi

Günümüz toplumlarının bir özelliği de, belediyeler gibi yerel yönetim birimlerinin giderek önemini artırmasıdır. Sanayileşmenin evrensel sonuçlarından biri bu gelişme olmuştur: Merkezi kararların ve siyasal tercihlerin somuta indirgendiği yerel birimler, kitlelerin günlük yaşamlarıyla doğrudan ve görünür siyasal bağların kurulduğu çerçeveleri yaratmıştır. Bu nitelikleriyle, belediyeler, hem merkezdeki siyasal oluşumu güncel yaşamda yansıtan hem de, merkezdeki siyasal oluşumu büyük ölçüde etkileyebilen bir işlev taşımaktadır. Bir siyasal iktidar için kendi felsefesini kendi egemen olduğu belediyeler aracılığıyla somutlaştırmak büyük bir imkandır. Aynı şekilde, merkezi yönetimde bulunmayan fakat bir belediyeyi kazanmış olan partiler, gelecek bir merkezi iktadarda neler yapabileceklerinin örneklerini belediyelerdeki başarılarıyla sergilemeye çalışmışlardır.

Yerel yönetimlerin bu artan öneminden özellikle sol partiler büyük ölçüde yararlanmıştır. Merkezi iktidara henüz gelecek durumda bulunmayan fakat bazı yerel yönetimleri kazanabilen sol partiler, bu yönetimlerde başarılı olarak ülke düzeyindeki prestijlerini ve güçlerini artırmışlardır. Fransa ve İtalya'nın sol partileri bu doğrultuda önemli örnekler vermişlerdir.

Türkiye'nin siyasal yaşamında belediyelerin görevi giderek büyümüştür ama, belediyeleri bir siyasal düşüncenin uygulamadaki olgunluk sınavı olarak görme alışkanlığı henüz yerleşmiş değildir. Bu -

(Devamı say. 7 sü. 3'de)

İsmail Cem

Danışma Kurulunda "Havanda Su" dövüldü

Millet Meclisi Danışma Kurulu dün toplandı. Toplantıdan sonra bir açıklama yapan CHP, TBMM grup sözcüsü "Havanda su" dövüldüğünü ve hiç bir sonuç alınmadığını söyledi.

• Haberi orta sayfada

TSİP Çankaya ilçesi polis tarafından aranmak istendi, SDP Adana il örgütü saldırıya uğradı

2. MC ile beraber saldırılar ve siyasal partilere de, gözdağı verilmek istenmesi yoğunlaşmıştır. TSİP Çankaya ilçe binası sivil polislerce aranmak istenmiştir. Partililer aramaya engel olmuşlardır. Bu arada SDP Adana il örgütü saldırıya uğramış ve bina tahrip edilmiştir.

Mardin'de bir işçi öldürüldü

Polis İzmir' de İnciraltı Öğrenci Yurdunu bastı

HABER MERKEZİ

Yurdun çeşitli illerindeki komando saldırıları dün de sürdü. Mardin'de Besim Altaş isimli bir işçi tabanca ile vurularak öldürüldü. Malatya'da komandolar sol gazeteleri okuyan bir işçiyi dövdüler. İzmir İnciraltı Yurdundaki öğrenciler polis tarafından dövülerek dışarı atıldı. Kimlikleri saptanamayan 21 öğrenci gözaltına alındı. Daha sonra 2 öğrenci savcılığa verildi, diğerleri serbest bırakıldı. Balıkesir'de 30 öğrenci gözaltına alındı.

• Haberi orta sayfada

EMNİYET ÖRGÜTÜNE 4 AYDA 3600 POLİS ALINDI, DAHA 1500 YENİ POLİS ALINACAK

Göreve başlatılan yeni polisler MHP ile MSP arasında çatışmaya neden oldu

ANKARA-(İSTA)

Emniyet Genel Müdürlüğüne Mayıs ayından beri 3 bin 600 polis alındığı önümüzdeki günlerde de 1.500 yeni polisin daha alınacağı bildirilmiştir.

Yetkililer 1. MC döneminde açılan bir polis sınavına 15 bin kişinin girdiğini bunlardan Mayıs ayı başlarında bin sekizyüzünün göreve başlatıldığını Ağustos ayı başlarında da bin sekizyüz polisin yeniden alındığını belirtmişlerdir. Emniyet Müdürlüğünün kadro ihtiyacı içinde bulunduğunu da kaydeden yetkililer binbeşyüz yeni kadro için uğraşıldığını söylemişlerdir.

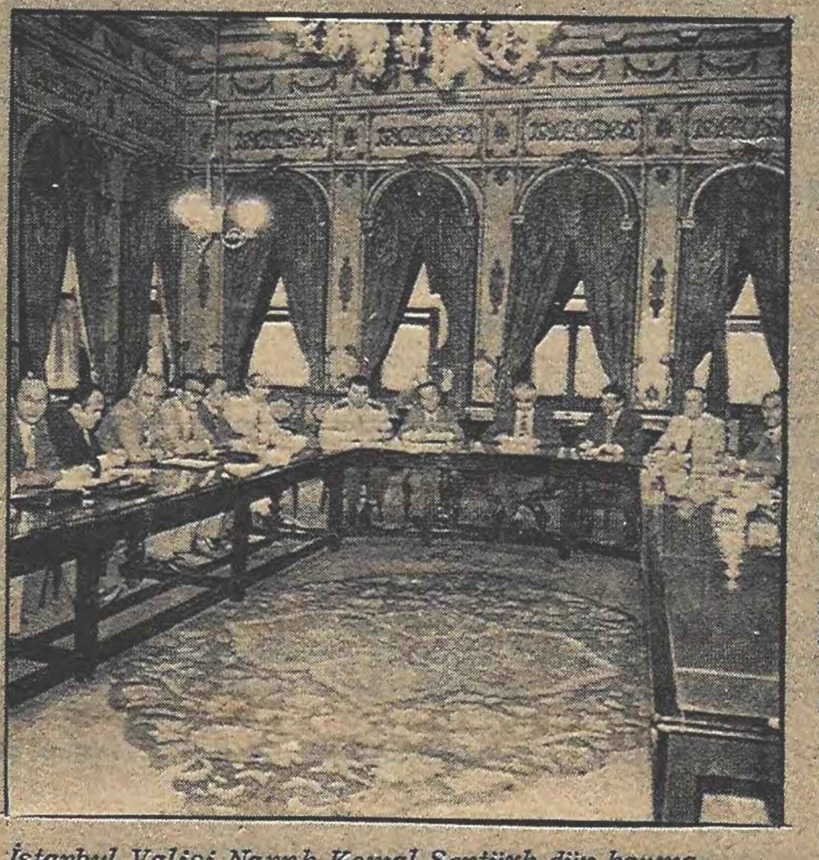
Öteyandan Emniyet Genel Müdürlüğüne alınmakta olan polis memurlarının MSP ve MHP'liler arasında tartışmalar yarattığı bildirilmektedir. MHP'liler polis kadrolarına kendi militanlarının da alınması için baskılar yaptıkları, ancak MSP'lilerin polis kadrolarına komando almamak için direndikleri öğrenilmiştir.

ÖZÜR

Matbaamızdaki önemli bir arıza nedeniyle gazetemizde son günlerde çeşitli aksaklıklar meydana gelmiştir. Halen tümüyle giderilememiş olan arıza yüzünden gazetemize geçici bir süre için renk girememekte, ve başlığımız siyah çıkmaktadır.

Okurlarımızdan özür dileriz.

Politika

İstanbul Valisi Namık Kemal Şentürk'ün kaymakamlarla yaptığı toplantıda asayiş ile ilgili etkin önlemler alınmasını istedi... (Fotoğraf: Coşkun ARAL)

KAYMAKAMLARLA TOPLANTI YAPTI

ŞENTÜRK, ASAYIŞ VE KARABORSA İLE İLGİLİ ETKİN ÖNLEMLER ALINMASINI İSTEDİ

COŞKUN ARAL

İstanbul Valisi Namık Kemal Şentürk dün İstanbul'daki ilçe kaymakamları ile düzenlediği toplantıda kaymakamlardan son günlerde vatandaşın en önemli sorunları haline gelen asayiş ve karaborsa sorunları için daha etkin tedbirler almalarını istemiştir. Vali Şentürk, son günlerde demir ve çimento gibi inşaat malzemeleri ile birlikte vatandaşın en önemli besin maddelerinde suni bir darlık ve karaborsa yaratıldığına dikkati çeken İstanbul Valisi, ilçe mülki amirliklerinin bu konu üzerine daha etkin tedbir almalarını istemiştir.

YAZDIKÇA

Adil ÖZKOL

MHP'li gençler merak ediyorlar mı?

> MHP 2.MC kurulurken gerek kendi bakanları gerekse diğer ortaklarının bakanları arasında devletle iş yapmamış, yabancı şirketlerle içli dışlı olmamış kimselerin yer almasına dikkat etmiştir. Öyle mi? Değil mi? MHP' li gençler herhalde bunu da sormak ve öğrenmek merakındadırlar

MHP'nin takınmaya çalıştığı barışçı, görüntünün bir aldatmacadan ibaret olduğu en başından da belliydi. Somut örnekleriyle de, hergün yeniden açığa çıkıyor. En barışçı görünmeye çabaladıkları konuşmalarında bile, MHP'liler eli silahlı grupların "devlete yardımcılık yapması" görüşünden ödün vermiyorlar; veremezler de. Yıllardır tabanlarını bu yolda şartlandırdılar. Ne kadar takiye ve aldatmacaya gerek duysalar belli bir sınırı aşamıyorlar.

MHP'nin son günlerdeki "barışçı görünme" aldatmacasından önde gelen daha sürekli olan başka aldatmacaları da var. Bunlardan belli başlı bir tanesi MHP'nin diğer "İzmler" yanında kapitalizme de karşı olduğu. Kapitalizme karşı amansız, mücadele verdiği aldatmacası.

Dünyadaki benzeri diğer partiler gibi MHP'nin de temel işlevi yerli ve yabancı kapitalizmin kanlı bekçiliğini yapmak. Tarih bunu gösteriyor. MHP'nin ortaya çıkma ve gelişme koşulları bunu gösteriyor. Ancak yine tarihteki benzerleri gibi, MHP'de tabanını hareketlendirmek için kapitalizme karşıtlık masallarını okuyor. MHP'nin tabanının önemli bir kısmını oluşturan heyecanlı ve bir kısmı iyi niyetli Anadolu gençlerinin bu masallardan etkilendiği bir gerçektir. "Davadan dönenin vurulması" emirlerine rağmen, zamanın geçmesiyle bunlardan bir kısmının gözlerinin açılması da olacaktır.

Çelişkiler elbette ortaya çıkacaktır

Hem kapitalizmin en amansız bekçiliğine talip olarak yola çıkıp, hem de kapitalizme karşıtlık havaları çalmanın çelişkiliği elbette ortaya çıkacaktır. Şimdi bu süreci hızlandıracak yeni bir olgu daha var.

MHP iş hayatı ile ilgili bazı bakanlıkları da almış olarak yeniden iktidardadır. Örneğin parti içinde önemli bir yeri olan bir kimse Ticaret Bakanlığı koltuğunda oturmakta fırsatını buldukça da bankaları ve sigorta şirketlerini nasıl hizaya getireceğini ballandıra ballandıra anlatmaktadır.

Kapitalizmin bu önemli kaleleri, MHP'li Ticaret Bakanınca böylesine "tehdit" edilirken, Pazartesi günü gazetemizde CHP Senatörü Niyazi Ünsal'ın Senato Başkanlığına verdiği bir araştırma önergesi yer almıştır. Ünsal bu önergesinde, asıl işlevi çiftçiye tarımsal kredi sağlamak olan Ziraat Bankası kaynaklarının tüccarlara ve sanayicilere akıtıldığını rakamlarıyla belirlemektedir. Ziraat Bankası kaynaklarının 7, 5 milyon çiftçi ailesine değil 320 bin tüccar ve sanayiciye armağan edildiği bu rakamsal dökümden anlaşılmaktadır.

Kapitalist iktidarlar elinde bu hale getirilen Ziraat Bankası, Ticaret Bakanlığına bağlıdır. Bundan evvelki MC hükümeti zamanında da, aynı bakanlığa bağlıydı. Şimdiki MHP'li bakan da, o zaman bu bakanlığın en aşağı bakan kadar etkili müsteşarıydı. Acaba bu kredilerin asıl hak sahipleri olan küçük çiftçilere verilmesi için ne gibi "anti-kapitalist" mücadele verilmiştir? MHP'li gençler bunu merak edip kendisine sormak istemezler mi? Şimdi bankaları ve sigorta şirketlerini yeni yasalar çıkarıp düzenlemeye kalkışacak olan bakan acaba mevcut yasal yetkilerini müsteşarlıktan zamanında nasıl kullanmışlardır? Şu anda nasıl kullanmaktadırlar? Yoksa Sayın Ticaret Bakanı bu alanda amansız, bir mücadele açmıştır da AP'liler mi bunu engellemişlerdir? Bu engelleme şerefine mi MHP yeniden AP ile hükümet ortağı olmuştur?

MHP'nin elindeki diğer bir bakanlık da Sağlık Bakanlığıdır. Sağlık Bakanlığı, son zamanlarda yeniden gündem kazanan ilaç sorununun başlıca sorumlusudur. Bir çok yetkili ilaç konusu devlet eline alınmadıkça çözülemeyeceğini belirtmektedir. Büyük ilaç şirketlerinin çıkarlarıyla halkın sağlığı çelişmektedir. Hızlı bir parlamenter olduğunu CHP'li bakanlar hakkında verdiği önergelerle gösteren MHP'li Sağlık Bakanı, bu konuda ne düşünmektedir ne gibi önlemler almaktadır? Kapitalizme karşıtlık, işte bundan âlâ konu olmaz. Halkın sağlığını ilaç konusu yapan kapitalistler ve halkın "yanında" MHP'liler: MHP'li gençler bunu merak etmezler mi?

Kapitalizme bekçilik etmek acı bir aldatmacadır

Sayın Sağlık Bakanı hızlı parlamenterdi, dedik ya Kendisi bu hızlılıkla, bir aylık CHP hükümeti zamanında, vaktiyle devletle iş yapan CHP'li bakanları soru önergelerine konu yapmış, partisi de CHP hükümeti bakanları hakkında iş çevreleriyle ilişkisi olduğunu, hatta iş çevrelerine avukatlık ve danışmanlık yaptığını bildirilerinde açıklamıştı. MHP ve özellikle Sayın Sağlık Bakanı, bu konuda, bu denli titiz olduklarına göre, her halde 2. MC kurulurken gerek kendi bakanları gerekse diğer ortaklarının bakanları arasında devletle iş yapmamış, yabancı şirketlerle içli-dışlı olmamış kimselerin yer almasına dikkat etmişlerdir: Öyle mi değil mi? MHP'li gençler herhalde bunu da sormak ve öğrenmek merakındadırlar.

Genç yaşın heyecanıyla, çeşitli düzenlemelere ve rütbelendirmelere bir mücadele içinde olmak belki cazip birşeydir. Ama "kapitalizme karşıyız" zannettirilip kapitalizme bekçilik etmek acı bir aldatmacadır. Sömürülerek ve gözü boyanarak sömürenlerin yanında yer alanlar öz niyetleri ne olursa olsun sömürülenlerin karşısındadırlar.

YORUM

Engin IDIL

Akrebi kurtarmak bize düşmez

Kuşatıldığını gören, çaresiz kalan canlı ne yapar? İçgüdüsel olarak savunur kendini. Öyle tek hücreliler vardır ki, büyük hayati tehlike karşısında, düşünceyle, bilinçle değil, bilinçsiz bir savunma tepkisiyle, kendi kendilerini yok ederler. Akrep, çevresini ateşle çevrilmiş görünce kendini sokarak intihar eder; köpek ısırır; tavşan kaçmaya çalışır. Kısaca her canlının çaresiz kaldığında kendine göre bir tepkisi, bir davranış biçimi vardır.

Hayatın gelişmişlik düzeyi davranış biçimini belirler. Canlılar arasında bilinç ve zekaca en gelişmişi olan insanın davranışları bu yüzden diğer tüm canlıların davranışlarından farklıdır ve bu fark sadece bir derece farkı değil, bir öz farkıdır artık. Kısaca her canlı gibi insan da, çaresiz kaldığında tepki gösterir, ama bu tepki çok daha incelmiş, çok daha farklı, zekayı öne çıkaran bir tepkidir.

Toplumdaki sınıflar için de durum pek değişmez. Toplumsal sınıfların olaylar karşısında sınıfsal tepkileri değişik ve çeşitli olur.

Egemen sınıf egemenliği elden kaçırmakta olduğunu, karşısında kendi düzenine son verecek yeni bir sınıfın geliştiğini ve mücadeleye atıldığını görünce ne yapar? İnsanın zekası ve kurnazlığı sınıfsal bilinçle birleşir ve kendi varlığını korumak için çeşitli yollar dener. Ama bu arada tıpkı akrebin kendini sokması, köpeğin ısırması gibi tepkileri de olur. Çaresizliğin, umutsuzluğun tepkileridir bunlar. Örneğin faşizm her benzetmedeki hata payını bir kenara bırakacak olursak-köpeğin ısırmasına benzetilebilir. Isırılan bir an için gerçekten de acıyla geri kaçar, mücadeleden vazgeçer. Ama sonunda egemen olan, tek tek olmasa bile tür olarak, ısırılan insan değil midir? Köpek ısırdığı için insan türünün köpek karşısında sindiği nerede görülmüştür?

Bütün bunları neden mi yazıyoruz. Son dönemlerde, egemen güçlerin belli bir çaresizlik içinde oldukları ve bu çaresizliğin çeşitli davranışlarına yansıdığı görülüyor da ondan.

Evet, bugün, egemen güçler, sermaye sınıfları, artık örneğin bir on yıl öncesi kadar bile rahat hükümet edemez, yönetemez oldular. Nedeni açık ve ortada. Karşılarında, işçi sınıfının öncülüğündeki emekçi sınıfların, bütün baskılara rağmen, gün be gün bilinçlendiklerini, kendi düzenlerini sarstıklarını ve yepyeni bir dünyanın, baskı, sömürü ve savaşın sona erdiği bir dünyanın özlemini duyduklarını görüyorlar. İşte bu olgu, egemen sınıfları, egemen güçleri, çaresizlik içinde kendilerini ve düzenlerini savunmaya sürüklüyor. Nasıl savunmaya çalışıyorlar kendilerini ve düzenlerini? Canlıların en gelişmişi olan insanın tüm zekasını, sınıf çıkarları yolunda seferber ederek... Sadece baskıyla, güçle yetinmeyip çeşitli oyunlar, planlar uygulayarak...

İşte solda bulunan veya kendilerini solda sayan güçler açısından işin püf noktası burada. Son günlerin olayları gelişmeleri; goşist grup ve grupçukların faşist güçler tarafından güçlerinin, çöküşlerini biraz daha engelleyebilmek için başvurdukları yollardır.

Dünkü yazımızda da üzerinde durduğumuz, gibi egemen güçler kargaşa yaratma planında faşist katiller ve kışkırtıcı ajanlar yani kendi güçleri karşısında, işçi sınıfı çizgisinden sapmış, maceracı, bilimsiz, devrimciliği ve sosyalizmi küçük burjuvanın kısır isyancılığı veya "kovboyculuk" özlemleriyle karıştıran akım ve unsurları da kullanıyorlar.

Şimdi durup olaya bir bakalım. Egemen güçlerin, faşizm özlemcisi mihrakların baskı ve sömürülerine karşı çıkıp da, onların kurnazca oyunlarına, sinsi planlarına karşı çıkmamak, hatta alet olmak ne demektir. Lafı gevelemeden söylersek, işin özünde, egemen sınıfların tuzağına tam anlamıyla yakalanmak, oyunlarına tam anlamıyla gelmek demektir. "Ben faşizm özlemcisi güçlerin baskı ve sömürülerine karşıyım ama bu baskıları uygulayabilmek için kendilerine gerekli olan ortamı yaratmakta onlara yardımcı oluyorum" denemez. Bir zamanlar var olan, bugün hala bazı goşist grupçuklar içinde gözlenen: "baskı ne kadar ağır olursa, faşizm ne kadar yoğunlaşırsa, patlama, tepki de o kadar yoğun olur" düşüncesinin hayatla hiçbir şekilde bağdaşmadığını, dünyadaki tüm örnekler gibi Türkiye örnekleri de göstermiştir. Artık, işçi sınıfının sermaye düzeninde bilinçlenip örgütlenmesi ve mücadeleye tüm gücüyle atılması için en elverişli ortamın burjuva demokrasisi olduğu denene denene anlaşılmıştır.

Kuşatılmış olanlar, sonlarının yaklaştığını görenler, sömürücü egemen güçlerdir. Akrebin etrafındaki ateş çemberinde bir gedik açmak ve buradan kaçmasını sağlamak devrimcilere, demokratlara düşmez. Oysa ülkemizde hem de bazan solculuk ve devrimcilik adına yapılan, akrebin oyununa gelip, ateş çemberinde onun istediği geçit açılmaktadır.

Unutmayalım, faşizmin karşısında durabilecek ve onu yenilgiye uğratabilecek tek güç, en geniş kitlelerin işçi sınıfı öncülüğündeki mücadelesidir. Bunun dışındaki her yöntem, her "macera", tarihin defalarca gösterdiği gibi yenilgiyle sonuçlanmıştır.

Silahlanmaya karşı savaş ertelenmez bir görevdir

Metin GÜR

ABD emperyalizmi başta olmak üzere, emperyalist güçler dünya barışını tehdit ediyorlar. Silahlanma yarışına hız veriyor, insan kırım silahlarını geliştiriyor ve bu yolda milyarlar harcıyorlar. Şunu hemen belirtelim ki "Silahlanma Yarışı" korkunç bir olaydır. Çünkü bu, zevk için yapılmıyor, yığınsal insan öldürmek için, milyonları diri diri yakmak için yapılıyor. İnsanlık tarihi bunun acı örnekleriyle doludur.

ABD emperyalizmi ve askeri harcamaları

Silahlanma yarışında başı çekenlerden biri Amerika Birleşik Devletleridir. ABD'nin 1946-1948 yılları arasındaki askeri harcamaları 1, 050 milyar doları bulmuştu. Bu ABD'nin kuruluşundan 1945 yılına kadar yaptığı bütün harp masraflarından iki kat daha fazla idi. 1958'den 1968 yılı sonuna kadar Vietnam topraklarına 100. 000. 000 ton kadar napalm bombası attı. Bu bombalardan 1961 1966 yılları arasında 250. 000 Vietnam çocuğu ölmüş, 750. 000'i sakat kalmıştı. (New York'taki Ulusal Katolik Enstitüsü'nün 1968 yılında yayınladığı rapordan). Vietnam harbi için ABD'nin yapmış olduğu masraf 100 milyar Doları bulmuştur. Bu emperyalist güçlerin yapmış olduğu silahlanma yarışının ne olduğunu açıkça göstermiyor mu? Ama bunun dahası da var.

Yabancı ülkelerde ABD' li askerler

Amerika Birleşik Devletlerinin yabancı ülkelerde, yaklaşık olarak 1, 5 milyondan fazla asker ve subayı vardır. 1920'lerde yalnız üç yabancı ülkede, ikinci dünya harbi sırasında 39 yabancı ülkede ve şimdi ise 64 ülkede vardır. 1968 yılında yabancı ülkelerdeki bellibaşlı ABD askeri üstlerinin sayısı 450 idi. Bunların bakımı ABD'ye yılda 5 milyon dolara mal oluyordu. Halbu ki "Birleşik Amerika zencilerinin % 39'u yoksulluk içinde yaşıyor. Zenci kızların % 30'u, erkek çocuklarında % 25'i, 16-21 yaşları arasında işsizdir." (ABD Adalet Bakanı Klark'ın 1967' de söylediği nutuktan). Bütün bunların dayandığı amaç nedir? İşte açık bir örnek: "International Harwaster" adlı bir ABD şirketinin başkanı aynen şunları söylüyor: "ABD dışında son beş yıl içinde çeşitli amaçlar uğrunda harcadığımız her Dolar için 4, 67 Dolar elde ettik". Yine ilginç bir örnek daha: ABD, 1960-1966 yılları arasında gelişmekte olan ülkelere 3 milyar 200 milyon dolarlık yatırım yapmıştır. Aynı dönem içinde ABD şirketleri o ülkelerden 16 milyar 200 milyon dolar kar sağlamışlar ve bunun 13 milyar 600 milyon dolarını ABD'ye götürmüşlerdir... Bunlar bir yandan da soyduğu ülkeleri elden çıkarmamak için askeri darbeler tezgahlamışlardır. 1963-1968 yılları arasında sadece Afrika'da 68, Latin Amerika ülkelerinde ise 11 askeri darbe yaptırılmıştır.

Bunlar yaşamın düşmanı, sevginin düşmanıdır

İşte, ABD emperyalizminin ve dünya emperyalist güçlerinin amacı budur. Silahlanmayı bunun için, geri kalmış ülkeleri soymak, çürümüş, halkın tepkisini kazanmış devletleri ayakta tutmak için yapmaktadırlar. Silahlanmayı, sosyalist sisteme karşı, ulusal kurtuluş savaşı veren halklara karşı ve kapitalist ülkelerde yaşayan işçi sınıfı ve emekçi halka karşı yapmaktadırlar. Bunlar yaşamın düşmanı, sevginin ve mutluluğun düşmanıdır. En somut örneği, sanki bütün bu silahlanmalar az geliyormuş gibi şimdi de atomdan çok kuvvetli olan "Nötron" bombasını ABD'nin üretmeye kalkmasıdır. Bu korkunç silah bir çırpıda milyonları kavuracak...

ABD ülkemizin bağrına oturmuştur

Türkiye yıllar yılı işte böyle, dünyada nefret uyandıran bir politikanın boyunduruğu altına girmiş, topuyla, tüfeğiyle, üssüyle ve askeriyle ABD emperyalizmi gelip ülkemizin bağrına oturmuştur. Ülkenin hakim güçleri bunlarla el ele vermiş, topraklarımız parsellenmiştir. 2. MC hükümeti bu güçlerin, yerli- yabancı işbirlikçilerin en sadık bir hükümetidir. Şimdi sormak gerek, bu gerçekler karşısında hâlâ NATO içinde kalmak, ikili anlaşmaları tanımak ve üstleri korumak yurtseverlikle bağdaşır mı? Kesinlikle hayır!.. Bu nedenle gerek 1. MC'ye, gerekse 2. MC'ye "halk düşmanı, işçi düşmanı" dedik ve demekteyiz. Çünkü gerçek adları bu, halkın ve ülkenin çıkarlarını değil, yerli ve yabancı soyguncularının çıkarlarını koruyorlar, bunun için savaşıyorlar. Bunun tersini kimse söyleyemez.

"Silahlanma yarışı" halka pahalıya mal oluyor

Frankfurt'da 21 Mayıs da "Barış, Silahsızlanma ve İşbirliği Komitesi"nin düzenlemiş olduğu "Silahlanma Yarışına Son" belgisi, altında bir yürüyüş yapılmıştı. Bu yürüyüşte barış savunucularından Prof. Gerhard Kade önemli bir konuşma yaptı. Küçük bir bölümünü buraya almayı yararlı görüyorum. Kade şunları belirtmişti:

"Biz biliyoruz ki sadece 1 adet modern atom bombasının tahrip gücü, ikinci dünya savaşında atılan bütün bombalardan daha fazladır. Ama buna rağmen ABD'de iki yıl içinde (76-78) Atom bombası için ayrılan bütçenin % 41'i oranındadır. Sovyetler Birliği 1977 senesi içinde askeri harcamalarını geçen seneye kıyasla 200 milyon ruble azalttığını açıkladı. Amerika da ise 1978 senesinde yapılacak harcamalar 96 milyar dolardan 119 milyar dolara çıkarılmıştır. 1982 senesi içinde 166 milyar dolar olarak, planlanmaktadır. Federal Almanya'da 1977 senesi içinde silahlanmaya yapılan harcama 50 milyar marka ulaşmıştır. NATO istatistiğinin resmi verisine göre Almanya'da silahlanmaya ayrılan bütçede 1970-1976 seneleri arasında % 172, 4 artış olmuştur. Bu artış bütün NATO çerçevesi içindeki artıştan daha fazladır.

Almanya'nın kuruluşundan bu yana her aile silahlanma için 50. 000 DM ödedi. Federal Almanya Savunma Bakanı Leber'in 322 adet ısmarlamak istediği MRCA savaş uçaklarının sadece 5'ine verilen para ile 10. 000 işsiz öğretmenin 1 yıllık maaşı ödenir. Fakat buna rağmen silahlanmaya devam ediliyor" diyen Prof. konuşmasını şöyle bitirmişti: "Silahsızlanma olmadan ilerleme, insanlık, sosyal güvenlik ve barış gerçekleşemez. Dünya'da silahlanmaya son....."

Türkiye' de durum

Yukarıdaki örnekde de görülüyor ki, kapitalist ülkeler bütçelerinin önemli bir bölümü silahlanmaya ayrılıyor. NATO ülkeleri arasında Türkiye askeri harcamalarda 6. yeri işgal etmektedir. 1975 yılında bu harcamaların tutarı 12 milyar 483 bin TL.'sıdır. 1976'nın 153 milyar olan bütçesinin en büyük payı (33, 5 milyar) milli savunmaya ayrılmıştır. (Zamanın Bütçe Plan Kom. Baş. İsmet Sezgin'in açıklamasından) askeri harcamalar, silahlanmaya ayrılan paralar her geçen yıl artarak devam etmektedir. 1976'nın 9. ayında Batı Almanya ile 800 milyon dolarlık silah anlaşması yapılmıştır. Köy yolsuz, okulsuz, hasta ilaçsız beklerken, işsizlerin sayısı her geçen gün kabarırken, işte böyle silahlanma yarışını sürdürüyorlar. Halk bu külfetlerin altında kendine karşı olan harcamaların altında inim inim inliyor. O silah değil iş-ekmek çocuğuna okul, huzur içinde yaşamak istiyor. İşte bugün "Nötron" bombasına karşı yükselen tepki, silahlanmaya karşı yürütülen, savaş bu gerçeklere dayanıyor.

Silahlanmaya karşı savaş

Dünya'da tüm barışçı güçler, başta Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeler olmak üzere, emperyalist güçlerin silahlanma yarışına karşı aktif şekilde savaşıyorlar. Bu genel kapsamlı bir savaş, bütün ülkelerin çıkarına, tüm halkların yararına, barışı koruma savaşıdır. Bu nedenle dünyada barışın ve güvenliğin sağlanması için verilen çaba her geçen gün yüksek boyutlara ulaşıyor, barış sever güçlerin safları yığınsallaşıyor. Artık insanlar yığınsal ölümler istemiyor. Analar çocuklarını ölümün kucağına atmak için, değil barışçı bir dünyada büyütmek için savaşıyorlar. Silahlanmaya dur demenin, NATO'dan çıkmanın ve üstlerin sökülüp atılmasının yolu savaştan geçer. Türkiye'mizdeki bütün yurtseverler bu uğurda birleşmek, birlikte savaş vermek zorundadırlar. Bu görev ertelenmez güncel bir görevdir.

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı Şubesinde 920036-8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS-G/110 numaralı hesaplara yatırınız.

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların adlarını bir liste halinde Politika Gazetesine gönderiniz

GENEL TOPLAM 3.571.065.91

DÜNKÜ TOPLAM 3.538.901.41

Reha İsvan	2. 000. -	İbrahim Kaçar	20. -
Turizm-İş'li Roma Oteli İşçileri	9. 866. -	Musa Sakin	20. -
Turizm-İş'li Gönen Kaplıcaları işçileri	13. 337. 50	Aslan Yıldırım	20. -
Süreyyapaşa Sanatoryumu işçileri	250. -	Hayrettin Özyetim	20. -
Yaşar Yıldız	1. 265. -	Necati Döş	20. -
TÖB-DER Mucur Şubesi	600. -	Memet Çam	20. -
Ödemiş MTA Kampı	516. -	Ahmet Pacacı	20. -
Hüseyin Kuzgun	1. 000. -	Medet Çam	20. -
Sarımköylü emekçiler	3. 000. -	Süleyman Kemikli	20. -
Nuri Üner	50. -	Mevlüt Bayır	20. -
		Memet Budak	20. -
		Necmi Özkaraca	20. -
		Salim Pehlivan	20. -
		Sait Durmaz	20. -

BUGÜNKÜ TOPLAM 32.164.50

DİKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırılırken karışıklığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine "grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası". ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

Politika

SAHİBİ: Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen [illegible] TÜRKLER

Yayın Yönetmeni: Aydın ENGİN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: [illegible]
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ

ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi, Taşsavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu
TEL: 27 77 12 27 69 09
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay
TEL: 17 65 36 18 36 88
ANKARA BASKISI: EMAŞ Matbaacılık A.Ş
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı: 1505 Yıl: 5 150 kuruş

İLAN TARİFESİ: Sütun santimi 3 sayfa 110 TL. İlan sayfası 100 TL. İstanbul Baskısı 70 TL. Kitap ilanları 50 TL.

"Seçim" kampanyasında ABD ve İngiltere' yi eleştiriyor

Ian Smith çaresizlik içinde

■ Owen siyah liderlerle görüşmeler yapıyor

SİNOİA RODEZYA-(THA-UPİ) Rodezya'daki ırkçı beyaz azınlık rejiminin Başbakanı Ian Smith, 31 Agustosta yapılacak genel seçimler için seçim kampanyasını Salisbury'nin 90 kilometre, kadar Kuzeyindeki Sinoia Kentinde yaptığı konuşma ile sürdürürken, İngiltere Dışişleri Bakanı Dr. David Owen'in Londra'da Siyah Afrikalı Liderlerle yapmakta olduğu görüşmeleri sert bir dille eleştirmiştir.

Ian Smith"Rodezya.Amerikan, İngiliz çözüm önerileri ile korkutulamaz" demiş ve İngiliz Dışişleri Bakanı David Owen'in, kesin biçim almadan kendisi ile bu önerileri tartışmak zorunda olduğunu, bunun Owen için "ahlaki bir zorunluluk" olduğunu öne sürmüştür. Ian Smith, David Owen'in Nisan ayında Salisbury'de kendisi ile yaptığı görüşmelerde önerilerin kesinleşmesinden önce kendisi ile son bir kez daha görüşmek üzere Rodezya'ya geleceği yolunda güvence vermiş olduğunu açıklamıştır.

Owen'in Siyah Afrikalı Liderlerle yapmakta olduğu görüşmelere de değinen Smith "bütün sorunda en önemli taraf olan Rodezya Hükümeti ile görüşmemek çok büyük bir sorumluluktur." demiştir.

Öteyandan Londra' da Cyrus Vance'in Ortadoğu dönüşünde uğrayarak görüşmeler yaptığı İngiltere Dışişleri Bakanı Dr. David Owen, bu ziyaret nedeni ile Afrikalı Siyah Liderlerle bir süre ara verdiği görüşmelere yeniden başlamıştır.

Owen Salı günü Rodezya'daki Birleşik Afrika Ulusal Konseyi Başkanı Piskopos Abel Muzorewa ile 45 dakika süren bir görüşme yapmıştır. Owen, Muzorewa ile geçtiğimiz Perşembe günü de 2,5 saat süren bir görüşme yapmıştı.

Tahran Belediye Başkanı görevden istifaya zorlandı

TAHRAN-(THA-UPI) İran'ın başkenti Tahran Belediye Başkanı Gulam Rıza Nikpay görevinden istifa etmiştir.

Sekiz yıldır Tahran Belediye Başkanlığını yapan 4[?] yaşındaki Nikpay'ın yerine 53 yaşındaki Cevap Sarıştanı'nın atandığı açıklanmıştır.

Nikpay'ın Tahran'da son zamanlarda başgösteren belediye sorunlarıyla başa çıkamaması nedeniyle istifaya zorlandığı haber verilmiştir. Nikpay'ın istifasından hemen önce kentin gecekondu mahallelerinde, gecekondu sakinleriyle belediye memurları arasında, gecekonduların yıkılması yüzünden çatışma çıkmıştı.

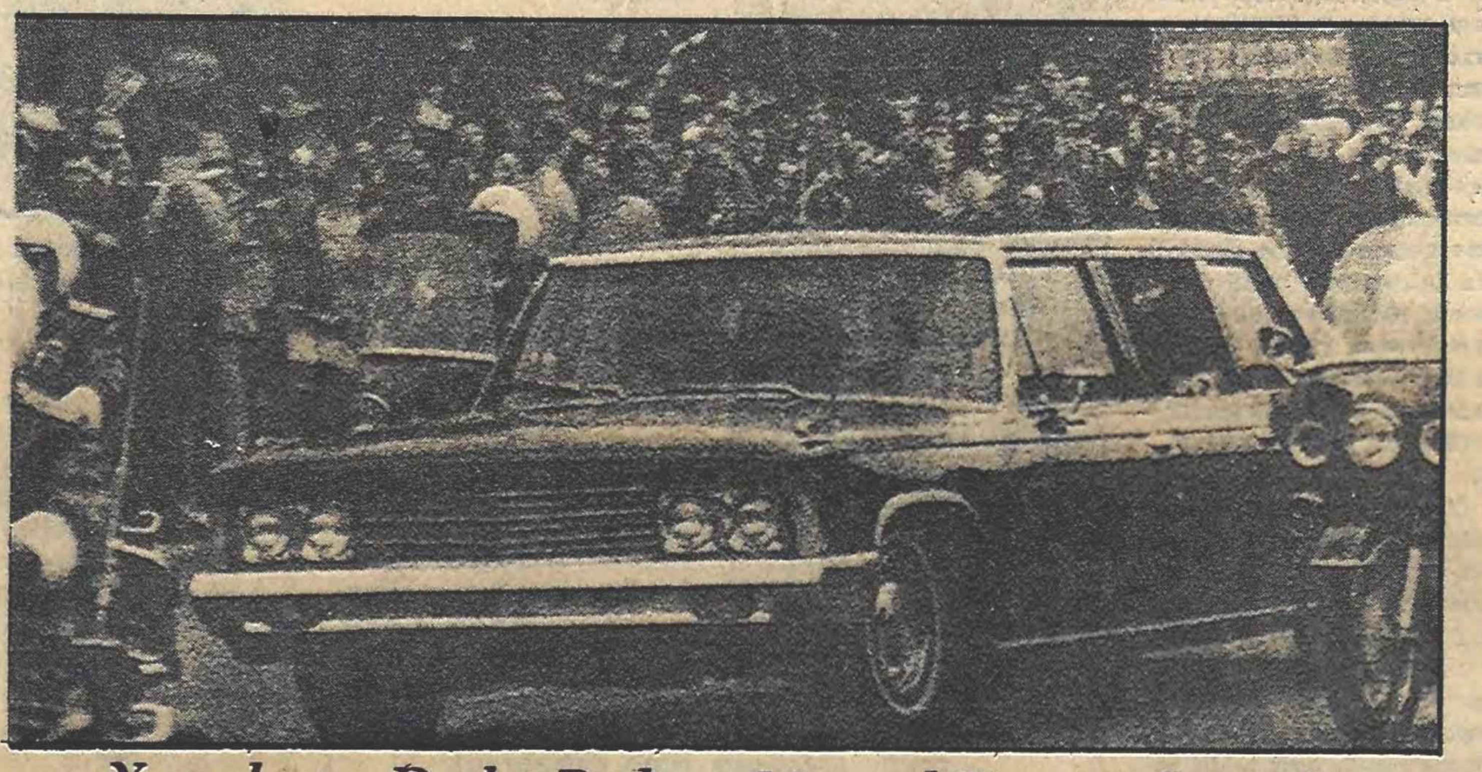
İran'da bir süredir yönetimde değişiklikler yapma girişimlerine başlanmıştır.

Cenevre Silahsızlanma Komisyonu çalışmalarını sürdürüyor

Kimyasal silahların yasaklanmasına çalışılıyor

CENEVRE - (ANKA-DPA) ABD ve Sovyetler Birliği'nin kimyasal silahların yasaklanması konusunda bir anlaşmaya varmak üzere yeniden görüşmelere başladıkları bildirilmiştir. Cenevre'de yapılan görüşmelerin, Cenevre Silahsızlanma Komisyonu görüşmelerinin beşinci raundu ve Temmuz ayında ara verilen görüşmelerin bir devamı olduğu belirtilmektedir.

ABD ve Sovyetler Birliği arasında sürdürülmekte olan ikili temasların amacının Cenevre'de çalışmalarına devam eden Dünya Silahsızlanma Konferansı'na ortak bir karar tasarısı sunmak olduğu belirtilmekle birlikte, görüşmeler büyük bir gizlilik içinde yürütüldüğünden iki ülke arasında ortak bir zemin oluşturulup oluşturulamadığı konusunda henüz bir bilgi sağlanamamıştır.

Yugoslavya Devlet Başkanı Mareşal Tito Moskova'da

MOSKOVA-(İSTA)- Yugoslavya'nın 85 yaşındaki Devlet Başkanı Jasip Broz Tito, bir hafta sürecek resmi bir ziyaret için, Moskova'da bulunmaktadır. SBKP I. Sekreteri Leonid Brejnev'le iki günlük görüşmelerde bulunacak olan Tito onuruna verilen bir yemekte yaptığı konuşmada karşılıklı iyi ilişkilerin dayanışmanın ve karşılıklı bağımsızlığın ilkesini saygının önemini vurgulamıştır. Brejnev, yaptığı konuşmada, iki ülkenin birbirlerinin deneylerine saygı gösterdiklerini "bağımsızlık ve eşitlik"ilkelerine de sıkı sıkıya bağlı olduklarını belirtmiştir. Konuşmasında Sovyetler Birliği ABD ilişkilerine de değinen Leonid Brejnev, ABD'nin nötron bombası gibi silahları geliştirmekle bu ilişkilere zarar verdiğini vurgulamıştır.

Öğrenciler "Kölelik Eğitimi"ni protesto ediyorlar

Güney Afrika'da polis Soweto okullarına baskın yaptı

■ Bir genç kız ağır yaralandı 175 kişi tutuklandı

JOHANNESBURG-(THA-UPI) Güney Afrika toplum polisinin dersliklerde siyah öğrencilerin politik toplantılar yaptığını öne sürerek Soweto'daki okullarda polis köpekleri ile yaptığı baskınlarda bir kız öğrenci yaralanmış 175 kişi tutuklanmıştır.

Beş okulla yapılan baskında tutuklanan 175 kişinin yanısıra olayı protesto etmek amacı ile toplum polisine taş atan öğrencilere tüfeklerle ateş açan polis bir kız öğrenciyi ciddi şekilde yaralamıştır.

Polisin baskınını, Batı Orlando Orta Okulu'nun bir siyah Anglikan Rahibi" görülmemiş derecede vahşi" bir olay olarak nitelemiştir. Rahip, "polisin köpeklerle okul bahçesinde öğrencileri, kovalaması görülmemiş vahşilikte idi" demiştir.

Bilindiği gibi Güney Afrika'da siyah öğrenciler bir kaç hafta önce "kölelik eğitimi" olarak niteledikleri eğitim sistemini protesto etmek aracıyla boykota başlamışlardı.

Orlando'daki olaylar sırasında polisin açtığı ateş sonucunda yaralanan 18 yaşındaki Abraham Landy, Soweto'da siyah Afrikalıların tek hastanesi olan Baragwanath Hastanesine kaldırılmıştır. Hastane yetkilileri genç kızın sağlık durumunun ciddi olduğunu söylemişlerdir.

DIŞ BASINDAN YORUMLAR

LORAN C TARTIŞMALARI

Norveç'de parlamentonun yaz tatiline girmesinden kısa bir süre önce bir skandal ortaya çıkarıldı. Denizcilikte uzak haberleşme sistemi olan Loran-C sistemi ile anılan skandal, Norveç'in NATO'ya (1949) girerken ilan ettiği askeri politikadan uzaklaşmış olduğunu ve ABD'nin saldırgan nükleer stratejisine yaklaştığını ortaya koydu.

Bundan iki buçuk yıl önce bir Norveçli subayın doktora çalışması büyük ilgi görtü. Anders Hellbust, çalışmasında İzlanda ile Jan Mayen adaları arasında Loran C/Omega tipinde iki denizcilik istasyonu kurulduğunu ve buradan Amerikan nükleer denizaltılarını yönetmenin planlandığını ortaya çıkarmıştı. Bu, Norveç'in ilkelerine aykırı idi. Çünkü Norveç, barışzamanlarında topraklarında yabancı bir ülkenin askeri tesisler kurmasına ve hele hele nükleer silahlarla donatılmış gemi ve üslerin bulundurulmasına karşıydı. Bu olayın ortaya çıkması, Norveç kamuoyunda derin yankılar uyandırdı. Herkes, bu skandalı protesto etti.

Fakat olayın resmi olarak araştırılması hayli uzadı. Bu yılın Temmuz başlarında Loran-C olayının gerçekte nasıl meydana geldiği bir raporla saptandı. Ancak parlamento 25 karşı oya rağmen, neyin söz konusu olduğunun kamuoyuna açıklanmasını kararlaştırdı.

Norveç İşçi Partisi yayın organı "Ny Tid" rapordaki bilgileri bölüm bölüm açıklamaya başladı. Hatta Parti Başkanı Berge Furre, hakkında dava açılmasını bile göze alarak, raporun tam metnini açıklayacağını bildiriyor. Hükümet Norveç halkının çıkarlarını neye ve nereye peşkeş çekmişti? Bütün bunların açıklanması isteniyor.

Olay ABD Senatosunun ve Temsilciler Meclisinin Norveç'deki Loran-C sistemlerinin daha da mükemmelleştirilmesi için bazı harcamaları kabul etmesiyle daha büyük boyutlara ulaşmış bulunuyor. Norveç halkı ve barışsever güçleri, yabancı bir ülkenin Norveç'de askeri konuda söz sahibi olmasına şiddetle karşı çıkıyorlar. Komünist Partisi, Loran-C istasyonlarının Norveç topraklarından sökülmeleri gerektiğini bildiriyor. Kamuoyu, Nerveç'in ABD tipi bir nükleer silahlanmaya, teşvik edilmesini tepkiyle karşılıyor.

Norveç'deki Loran-C skandalı nasıl çözümlenir, bu henüz açık değil. Ancak şurası muhakkak ki, Norveç'deki barışsever güçler, genel olarak barış ve silahsızlanma için, özel olarak da Loran-C istasyonlarının Norveç topraklarından sökülmesi için savaşımı sürdürecekler.

horizont

Arnavutluk, Çin'in yardımını gözden çıkarmış

ATİNA-(THA-UPİ) Arnavutluk'un Atina Büyükelçisi Arnavutluk'un tek müttefiği Çin'den aldığı ekonomik ve teknolojik yardım olmadan yaşamaya hazır olduğunu söylemiştir.

Elefterotpiya Gazetesine verdiği özel demeçte Arnavutluk büyükelçisi Lik Seiti "biz kendi gücümüze bağımlıyız. Dahası, biz Pekin'in Arnavutluk'a yaptığı ekonomik ve teknolojik yardımın kesileceğini gözönünde bulundurarak hazırlanmaktaydık" demiştir.

Endonezya'da siyasal af ilan edileceği açıklandı

CAKARTA-(ANKA)- Endonezya Devlet Başkanı General Suharto, 1978 yılının sonuna kadar yaklaşık 20 bin siyasal tutuklunun serbest bırakılacağını açıklamıştır.

Ülkenin bağımsızlık yıldönümü dolayısıyla yaptığı konuşmada General Suharto, ayrıca eski Portekiz sömürgesi Doğu Timor'da dağlarda mücadeleye devam eden Fretilin Bağımsızlık Örgütü üyeleri için de genel af ilan edileceğini bildirmiştir.

Suharto, bununla birlikte Fretilin üyeleri için uygulanacak affın bu yılın sonuna kadar Endonezya makamlarına teslim olmaları şartına bağlı bulunduğunu belirtmiştir.

Baykal Gölünün en derin noktası incelenecek

MOSKOVA-(THA-UPI) Sovyet Bilim Adamları, bir Kanada denizaltısı ile BaykalGölü'nünen derin noktasına inmeye hazırlanmaktadırlar.

Sovyetler Birliği Resmi Haber Ajansı TASS "Hidronot"ların, gölün dibinde okyanustakine benzer bir yapının olup olmadığını araştıracaklarını açıklamıştır.

TASS, "eğer olumlu bir sonuç alınırsa göl bir okyanus araştırma laboratuvarı haline gelecektir" demiştir.

TASS haberinde gölün en derin noktasının 2 kilometre kadar olduğunu da belirtmiştir.

TASS, "göl iki milyon yıl dan daha eski değildir, buna karşılık çevresindeki kayaların yaşamın 3 milyar yıl olduğu saptanmış bulunmaktadır" demiştir.

Geçen hafta TASS, bilim adamlarının ilk kez gölün dibine ulaştıklarını ve böylece yörece yaygın bir kanı olan gölün dipsizliği yolundaki batıl kanının yıkıldığını açıklamıştı.

Ford'un ekonomik danışmanı Greenspan'ın raporu

Kapitalistlerin kapitalizme güvenleri kalmadı

6 Ağustos tarihli The Economist dergisinde, ABD eski Başkanı Ford'un Ekonomik Danışmalar Konseyi yöneticisi Alan Greenspan'ın bir raporu yayınlandı. Amerikan iş çevrelerinde yaygınlaşan güvensizliğin nedenlerini araştıran bu rapor, düzenin çaresizliğini açık biçimde göstermesi bakımından ilginç,. Bunalımın gerçek nedenlerine, bunun tam bir düzen bunalımı olduğuna hiç değinmemesine rağmen önemli ipuçları veriyor. Yazıya kısaca gözatalım.

Greenspan, genel olarak kapitalist ülkelerin II. Dünya Savaşından sonra gösterdikleri görece dengeli ve hızlı gelişmenin artık durakladığını ve bunu yeniden sağlama çabalarının pek başarılı olamadığını söylemekle başlıyor yazısına. "Bugüne kadar başarı sağlanamaması nın nedenini bulmak kolay" diyor, "özel yatırımların azlığı buna yolaçıyor. Bunun nedeni ise çok açık: Güvenin yitirilmesi!" Neden "güvenlerini yitirmiş" kapitalistler. Bu da "yüksek risk payları" na bağlanıyor.

"Risk payı" özellikle uzun vadeli yatırımlarda önemli bir etken. Bilindiği gibi ağır endüstri kuruluşları, yatırımın yapıldığı tarihten 5, 10 hatta 15 yıl sonra kâr getirmeye başlıyor. 15 yıl sonra para kazanacağı (kar edeceği)bir işe girmesi için. kapitalistin çeşitli etkenleri hesaplaması, şaşırtıcı bir pazar daralmasından, sarsıcı bir enflasyondan korkmaması gerekiyor. "Risk payı" denilen şey işte bu korkunun rakamlaşmış hali. Bir kapitalist yarın ortaya çıkacak gelişmeleri ne kadar hesaplayamazsa ya da karamsar hesaplarsa, bu risk payı da o kadar yükseliyor. Bu yükseliş, barometre düşüşüne benziyor. İbrenin fırtına gösterdiğini gören iş adamı, açık denizlere açılmaktan (uzun vadeli yatırımlar yapmaktan) kaçınıyor. Tatlı su korsanlığına başlıyor. Kısa zamanda nakit para getirecek yatırımlara veya daha güvenli bulduğu iş kollarına yöneliyor. Bu, kısa vadede kendisi için "akıllıca" bir önlem sayılabilir. Gelgelelim kapitalist düzenin bütününü korumakla görevli "daha akıllı" uzmanlar bu eğilimi son derece tehlikeli buluyorlar. Çünkü böyle geçici çözümlerin şiddetli ekonomik buhranlara yolaçtığını deneylerle görmüşler.

BELİRSİZLİĞİN VE KORKUNUN NEDENLERİ

"(Bu çekingenliğin) birinci ve en önemli nedeni enflasyon, enflasyonun gelecek yıllarda artacağı endişesi ve bunu izleyecek dengesizliklerdir" diyor Greenspan ve ekliyor: "Toplam kârlar enflasyona eşdeğerde artsa da, kârların iş ajanları arasında dağılımı, enflasyon tırmandıkça büyüyecektir. O zaman zarar etme riski artar, en azından kâr güvencesi bulanıklaşır."

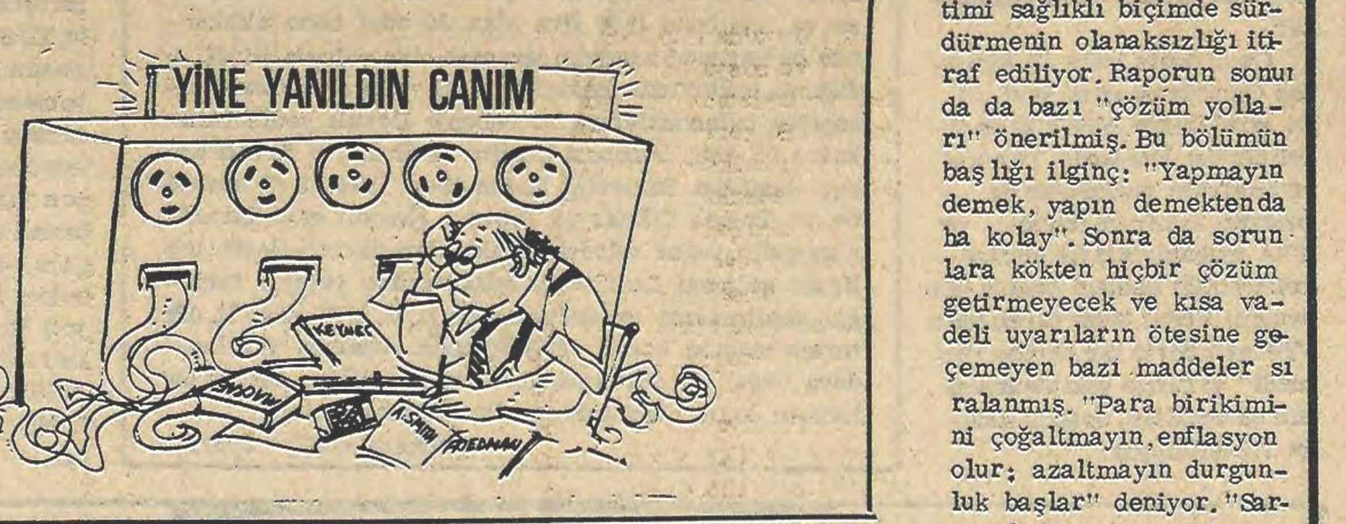
Ford'un ekonomik danışmanı şunu söylüyor açıkça: "Enflasyonun yükünü emekçilerin sırtına yükleyip toplam kârlarımızı korusak bile, çıkacak fırtınada birbirimizi ezmeyeceğimiz ne malum?" Bu noktada kapitalistlerin kendi düzenlerine, kapitalizme olan güvensizlikleri su yüzüne çıkıveriyor. "Hükümet", diyor kapitalist, "bana ücretleri dondurmamda, grevleri bastırıp işçileri susturmamda yardımcı olur, bundan kuşkum yok. Ama enflasyon enflasyondur. Piyasa dalgalanmaları olur. Pazar koşulları değişir. Ben on yıl sonra elde edeceğim kârları hesaplarken, kısa vadeli işlerle kasasını dolduran meslekdaşım beni sırtımdan vurmaz mı? Kaderin ve rakip tekellerin oyununa karşı beni kim koruyacak?"

"ARTIK TAHMİN EDEMİYORUZ"

Artık tahmin edemiyorlar. Eski Başkan Ford'un ekonomik danışmanı, burjuva ekonomistlerinin ekonomiyi artık anlayamaz hale geldiklerini açıkça söylüyor. Bunlar kendi söz leri: "1960'ların mutlu günleri, ekonomistlerin, endüstriel ekonomiyi yöneten güçleri kavradıklarına inandıkları o günler, enflasyonun ve durgunluğun eşiğinde uçup gitti. Endüstriel dünyanın büyük bölümünde, eski politikaların dayanakları ya çökmüş, ya da çökme yolunda. Sonuç olarak da bir ekonomi politikası saptama sürecinde duyulması gereken kendine güven yitirilmiş oluyor."

Raporda kapitalizmin en köklü hastalığı, ekonomik anarşiden kaçınmanın genişletilmiş yeniden üretimi sağlıklı biçimde sürdürmenin olanaksızlığı itiraf ediliyor. Raporun sonunda da bazı "çözüm yolları" önerilmiş. Bu bölümün başlığı ilginç: "Yapmayın demek, yapın demektenda ha kolay". Sonra da sorunlara kökten hiçbir çözüm getirmeyecek ve kısa vadeli uyarıların ötesine geçemeyen bazi maddeler sıralanmış. "Para birikimini çoğaltmayın, enflasyon olur; azaltmayın durgunluk başlar" deniyor. "Sarsıntılı bir ekonomide çok katı fiyat ve ücret tavanları koymayın, nasıl olsa yürümez" deniyor. "Komşularınızın mallarına kapılarınızı kapatmayın, fiyatlar artar, adam başına gelirler düşer" deniyor. Kısacası "bu düzen yürümez" diyecek, dili varmıyor.

"Yalnızca son paragrafta, tartışılmaz, doğruluğu su götürmez bir önlem olarak, "sermayeye konulan vergilerin azaltılması" gerektiği öne sürülmüş. Uzun vadeli tek çözümün enflasyonu durdurmak olduğu da söyleniyor gerçi, fakat şimdilik en iyisi tekellerin gönlünü hoş tutmak, onlara güven ve ayrıcalık vermektir demeye getiriliyor. Başka ne desin?

The Economist Dergisinde konuyla ilgili yayınlanan karikatür: Kapitalistler ve burjuva ekonomistleri kendilerini nasıl görüyorlar!

290 YASA TEKLİFİ VE TASARISI MECLİS BAŞKANI'NI BEKLİYOR

● Ecevit ve Demirel Hükümetleri 5 Haziran sonrasında yeni yasa tasarısı hazırlamadı. Ancak 53 eski tasarıyı yenileyerek Meclis'e sevketti

ANKARA - (İSTA) 5 Haziran seçimlerinden sonra Meclis Başkanlığı'na verilen 237 yasa teklifi ve 53 yasa tasarısı Meclis Başkanının seçimini beklemektedir. 5'nci yasama döneminin başladığı 13 Haziran tarihinden beri milletvekilleri 40 yeni teklifi Meclis Başkanlığına verirken 4'üncü yasama döneminde görüşülmediği için kadük olan 197 yasa teklifini de bu dönem görüşülebilmesini sağlamak amacıyla yenilemişlerdir. Ecevit ve Demirel başkanlıklarında kurulan iki hükümet ise yeni bir tasarı hazırlamamış 53 eski tasarının bu dönem görüşülmesini sağlamak için yenileme yapmakla yetinmişlerdir.

5'nci yasama döneminin ilk günlerinde en fazla yasa önerisi asgari geçim indirimi ile ilgili olarak hazırlanmıştır. Bildirildiğine göre, asgari geçim indirimi yasası 2. MC ortakları arasında yeni bir sürtüşmeye yol açacaktır. MC ortaklarının MSP kanadı, CHP gibi asgari ücretten vergi alınmaması gerektiğini belirtirken, AP kanadı buna yanaşmamakta ve kademeli bir geçim indirimi uygulanmasını istemektedir. AP kanadının görüşlerini yansıtan hükümet tasarısının AP'li Maliye Bakanı tarafından yenilenmesi ise MSP'liler arasında hoşnutsuzluğa yol açmıştır.

YENİLENEN TASARILAR

Ecevit ve İkinci MC hükümetleri geçtiğimiz dönem kadük olan 53 kanun tasarısının yeniden Millet Meclisi Genel Kurulu'nda görüşülmesi için Millet Meclisi Başkanlığına başvurmuşlardır.

5 Haziran 1977 seçimlerinden sonra oluşturulan iki hükümet tarafından yenilenen tasarılardan önemli olan bazıları şunlardır:

Asgari Geçim İndirimi Tasarısı, Dernekler Yasası Tasarısı, Uyuşmazlık Mahkemeleri Tasarısı, Kooperatifler Bankası Tasarısı, İş Mahkemeleri Tasarısı, İYAK, MEYAK, Genel Sağlık Sigortası Tasarısı, Belediye Gelirleri Yasa Tasarısı.

ÖNEMLİ YASA TEKLİFLERİ

Milletvekili genel seçimlerinden bu yana Millet Meclisi Başkanlığına 40 yeni teklif verilirken, 197 teklif de yenilenmiştir.

Yenilenen teklifler arasında, Seçmen Yaşının 18'e İndirilmesi ile İlgili Kanun, Genel Sağlık Sigortası Kurulması Hakkında Kanun, Baroların Bağımsızlığının Sağlanması Hakkında Kanun, Emeksiz Kazancın Kökünü Kazıma Kanunu, Kıdem Tazminatlarından Gelir Vergisi Alınmamasını Öngören Kanun, Referandum Kanunu, Önseçimin Kaldırılmasına İlişkin Kanun, Kiraların Düzenlenmesi Yasası, TBMM Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun bulunmaktadır.

AYNI KONUDA 10 TEKLİF BİR TASARI

Öteyandan asgari geçim indirimi konusunda geçen dönem verilen 7 teklif yenilenirken, bu dönem aynı konuda, CHP'li Neccar Türkcan ve arkadaşları, CHP'li Nedim Tarhan ile CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu tarafından da üç ayrı teklif hazırlanarak Millet Meclisi Başkanlığına verilen, ancak, yine Birinci MC partilerince görüşülmesi engellenen Asgari Geçim İndirimi Yasa Tasarısı da yenilenmiştir.

SEÇİMLER YAPILMADIKÇA

Meclis Başkanlığına verilen 237 teklif, 53 tasarı Meclis Başkanının, Divanın ve İhtisas Komisyonlarının seçimini beklemektedir. Seçimler yapıldıktan sonra bu tasarı ve teklifler İhtisas Komisyonlarında ele alınacak, daha sonra Millet Meclisi Genel Kurulu'nda görüşülecektir. Millet Meclisi'nden sonra Cumhuriyet Senatosu'nda ele alınacak olan teklif ve tasarılar, iki mecliste kabul edildikten, Cumhurbaşkanınca onaylandıktan ve Resmi Gazetede yayımlandıktan sonra yürürlüğe girecektir.

Danışma Kurulu'nda da Meclis Başkanlığı için bir sonuç alınamadı

■ Toplantıdan sonra CHP sözcüsü "Havanda su dövüldü"dedi

■ AP ve MSP sözcüleri "Centilmenlik Anlaşması"nı tanımadıklarını söylediler

ANKARA - (İSTA) Millet Meclisi Danışma Kurulu Meclis Başkanlığı seçimi konusunda istişari bir toplantı yapmış ve toplantıdan sonra CHP Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol "toplantıda havanda su dövüldüğünü" olumlu hiçbir sonuç alınamadığını açıklamıştır.

Geçici Başkan Kinyas Kartal'ın başkanlığında yapılan toplantıya hükümet adına Devlet Bakanı Ali Şevki Erek, CHP adına TBMM Grup Sözcüsü Kemal Anadol, AP adına Mustafa Başoğlu, MSP adına Şener Battal MHP adına İhsan Kabadayı katılmışlardır.

Alınan bilgiye göre AP ve MSP yetkilileri "centilmen anlaşması"nı tanımadıklarını öne sürmüşlerdir. Başoğlu CHP ile görüşmeye hazır olduklarını bildirmiş "Meclis başkanının seçimini biz de CHP kadar istiyoruz" demiştir.

MHP'li Kabadayı ise AP, MSP ve MHP'nin tek parti gibi düşünülmesi bu nedenlede Meclis başkanının bu üç partinin birinden seçilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. [illegible]

TEMMM CHP Grup Sözcüsü Kemal Anadol ise hükümet partilerinin Meclis başkanı konusunu pazarlık metaı haline getirdiklerini belirtmiş [illegible]

Danışma Kurulunun [illegible] Kemal Anadol bir açıklama yaparak MC partilerinin Meclis başkanlığı konusundaki tutumunu kınamıştır.

"MECLİSİ TATİLE SOKMAK ANAYASAYI İHLALDİR"

Anadol açıklamasında cephe partilerinin Meclis başkanlık seçimini [illegible] çekişmelerine alet ettiklerini belirtmiş, "Millet Meclisini başkanı seçmeden tatile sokmak Anayasayı açıkça ihlal etmektir. CHP bu tür çabalara fırsat vermeyecektir" demiştir.

[illegible] ğini, hükümetin denetimden kaçtığını başkanlık seçimini zaman kazanmak amacıyla zamana terk ettiğini belirtmiş şunları söylemiştir:

-"Centilmenlik anlaşmasına uyulduğu takdirde Meclis başkanı hemen seçilebilir. Demokrasimizin ve parlamentonun itibarının zedelenmesinin baş sorumlusu Meclis başkanını seçmeyen cephe partileridir. CHP üzerine düşen görevi başından beri yapmaktadır, bundan sonra da yapacaktır."

Belediyelerin önemi ve İzmit deneyimi

(Baştarafı 1'de)

nunla beraber, belediyeciliğe tutarlı bir siyasal ve sınıfsal açıdan yaklaşılabilen, bu tutarlılığı çalışkanlık ve beceri gibi unsurlarla bütünleyebilen bazı örneklere rastlanmaktadır. Bunlardan en önemlilerinden biri, İzmit Belediyesinde yaşamılan deneyimdir.

İzmit, Türkiye'nin en hızlı sanayileşen ve büyüyen kentlerinden biridir. Nüfus artış hızı Türkiye ortalamasının üç kat fazlasına yakındır. ve nüfusun önemli bölümü işçidir. Sanayileşmenin bütün ağır sorunlarını yaşamaktadır. İzmit. Ancak, bir rakip iktidar çerçevesinde ve Türkiye'nin günümüz koşullarında bu sorunlarla yapılabilecek en başarılı bir mücadeleyi ve çözümleri sağlayabilmektedir. Siyasal ve sınıfsal açıdan doğru yaklaşım, belediyenin halkla ve kitle örgütleriyle gerçekten olumlu bir işbirliğine girmesini mümkün kılmıştır. İşçiler, öğretmenler, çeşitli kuruluşlar kooperatiflerde birleşebilmiş, toplumun yararları özel sermaye çıkarlarından çoğu durumda önde gelebilmiştir. Örneğin, konut sorununun çözümü için, çok geniş bir kamulaştırmaya giderek 30 bin konutluk bir alan (toplam 7,400 dönüm) belediyenin varlığına katılmıştır. Bu kamulaştırma girişimi özel çıkarlardan İzmit'in çeşitli tutucu unsurlarına kadar bir çok çevrede kıyamet koparmıştır ama, sonuç spekülatif değeri 1,5-2 milyar lira hesap edilen bir alanın 200 milyon liraya halka maledilmesi olmuştur. Şimdi, altı milyar liralık bir yatırım projesi çerçevesinde, İzmit Belediyesinin % 99'una sahip bulunduğu kuruluşlar prefabrike ev üretiminin ilk adımlarını atmaktadır.

Doğru yaklaşım ve tercihlerin pratik ve teknik çözümleri kolaylaştırmasına da İzmit Belediyesi başarılı bir örnek yaratmıştır. Yaklaşım tutarlı olunca hem geniş ve yetenekli bir kadro belediyenin çevresinde kümelenmiş hem de büyük bir hırsla ve halkın desteğiyle işe koyulmuştur. Bu ortamda, beceri gibi, çalışkanlık gibi objektif olgular kolaylıkla serpilmiştir. Nitekim, belediye, kentin su sorununu çözmüştür; elektrik konusunda yapılan teknik düzenlemeler İzmit'i Türkiye'de elektrik kısıntısı çekmeyen bir kent olmasını sağlamıştır; kanalizasyon sorunu bugünün koşullarını karşılayacak ölçülerle düzene sokulurken, bütün bu alanlarda gelecekteki 1,5 milyon kişilik bir İzmit'in ihtiyacını karşılayacak projeler hazırlanmış ve uygulamanın ilk adımları atılmıştır.

İzmit'te gözle görülebilen ve elle tutulabilen bu gelişimi izlerken, İzmit Belediyesinin Türkiye'nin öteki belediyelerinden nihayet çok farklı olmadığını, Belediye Başkanının sihirbaz, İzmit halkının da üstün insan niteliği taşımadığını unutmamak gerekir. Başarı, öncelikle bir yaklaşımın doğruluğundadır. İzmit'in işçi sınıfı potansiyelini belediyeye destek alabilen, bu desteğe layik olabilen ve demokratik işbirliği anlayışıyla hareket edebilen bir belediye, bu tavrıyla, beceri ve çalışkanlık gibi özelliklere de daha kolay sahip olabilmiştir. Önüne çıkarılan ve özel çıkarlarla bazı siyasal çıkarların diktiği engelleri daha kolay aşabilmiştir. Sonuç olarak, Türkiye koşullarında gerçekten örnek olabilecek bir uygulamayı gerçekleştirmiştir.

Aynı başarıyı benzer yöntemlerle gerçekleştiren ve ismi dahi duyulmayan belediyeler de vardır Türkiye'de. Bütün bu yerel yönetimler, hem temsil ettikleri siyasal düşünceye güç kazandırmaktadır hem de geleceğe dönük siyasal oluşumların yararlanabileceği önemli deneyimleri meydana getirmektedirler.

İsmail Cem

Meclis'te dün yine çoğunluk sağlanamadı

ANKARA - (İSTA) Millet Meclisi Genel Kurulu'nun dünkü toplantısı çoğunluk sağlanamadığından yapılamamıştır.

Geçici Başkan Kinyas Kartal'ın Başkanlığında toplanan Genel Kurul'da ad okunarak yoklama yapılmış, hemen hemen hiçbir AP'linin bulunmaması nedeniyle çoğunluk olmadığı anlaşılmıştır.

Kinyas Kartal oturumu bu güne ertelenmiştir.

Cemal Tercan'ın "Demeç Vermedim" yalanlaması yalanlanıyor

İZMİR - (THA) AP İzmir Milletvekili Cemal Tercan'ın [illegible] mokrat İzmir gazetesi ve THA muhabirleriyle görüşerek verdiği demeci önceki gün avukatı Vedat Toga tarafından "Tercan böyle bir demeç vermedi" şeklinde yalanlanmasının bu tepkinin sonucu olduğu anlaşılmıştır.

Çeşme'de bir garsonu döven Yahya Demirel ve arkadaşları hakkında takipsizlik kararı verildi

İZMİR- (A.A.) Çeşme Savcısı, Büyük Çeşme Otelinde Öğretmen Okulu öğrencisi komi Hasan Baylasun'u dövdükleri öne sürülen Yahya Demirel ve arkadaşları hakkında takipsizlik kararı vermiştir.

Yapılan açıklamada mağdur durumunda olduğu öne sürülen Hasan Baylasun'un raporunun on günü geçmediği, bu nedenle savcılığa ayrı bir dilekçe vermesi gerektiği bildirilmiş, şöyle denilmiştir:

"Bugüne dek Çeşme Savcılığına Hasan Baylasun tarafından başvuru olmamıştır. Rapor bir haftalıktır. Yasalarımıza göre amme davayı yürütememektedir. Bu nedenle dilekçe ile ikinci kez müracaat edilmesi lazımdır. Şu anda böyle bir başvuru da olmamıştır."

Çeşme Savcısı, Urla Kemik Hastalıkları Hastanesinden Hasan Baylasun hakkında verilen 27 Temmuz tarihli raporun aslının henüz kendisine gelmediğini ancak hastaneden görevli bir başka kişi tarafından suret getirildiğini söylemiştir.

SALDIRILAR...BOMBALAMALAR...

Mardin'de bir işçi öldürüldü

● Malatya'da , Fransa'da çalışan bir işçi komandoların saldırısına uğradı

● Balıkesir'de 30 öğrenci gözaltına alındı. Bir öğrenci, evinde Yılmaz Güney'in resmini bulundurduğu için tutuklandı

● Gazi Eğitim'de mektupla öğrenim gören öğrencileri komandolar sınava sokmuyor

HABER MERKEZİ

Mardin'de bir işçi kimliği belirlenemeyen kişilerce dün tabanca ile vurularak öldürülmüş, Malatya'da bir işçi sol gazeteleri okuduğu gerekçesiyle komandolar tarafından dövülmüştür.

İnciraltı Atatürk Öğrenci Yurdunu tamirat gerekçesiyle boşaltmaya gelen polisler öğrencileri dövmüş ve kimliklerini ispatlayamayan 21 öğrenci gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınan öğrencilerden ikisi savcılığa verilmiş diğerleri serbest bırakılmıştır.

Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Mektupla Öğrenim öğrencilerinin sınava girmeleri komandolar tarafından engellenmiştir.

Balıkesir'de 30 öğrenci gözaltına alınmış, Yılmaz Güney'in resmini evinde bulunduran bir öğrenci de tutuklanmıştır.

Ayrıca İstanbul'da bir iş adamının arabasına patlayıcı madde atılmış, olayda ölen ya da yaralanan olmamıştır.

MARDİN

● Besim Aldaş adında bir işçi, henüz kimliği saptanamayan bir kişi tarafından tabancayla vurularak öldürülmüştür.

Diyarbakır Kapı Semtindeki Meydanbaşında önceki gece evine dönerken sokak ortasında ağır yaralı olarak bulunan Besim Aldaş kaldırıldığı hastanede kurtarılamamıştır. Mardin Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirmişlerdir.

MALATYA

● Fransa'da çalışan bir işçi, yıllık iznini kullanmak maksadıyla geldiği Malatya'da komandoların saldırısına uğrayarak yaralanmıştır.

Evlenme işlemlerini tamamlamak üzere şehirde dolaşan Hasan Akkuş'un yolunu kesen dört kişi, işçinin elindeki gazeteleri alarak yırtmışlar, sol gazetelerin kendileri tarafından yasaklandığını ileri sürerek dövmüşlerdir. Cadde ortasında Hasan Akkuş'u feci şekilde döven komandolar daha sonra olay yerinden uzaklaşmışlardır. Yaralı işçi hastaneye kaldırılmış, sanıklar ise yakalanamamıştır.

ANKARA

● Gazi Eğitim Enstitüsünde, mektupla öğrenim gören öğrencilerin komandolar tarafından sınavlara alınmadığı bildirilmiştir. Gazililer Kültür ve Dayanışma Derneği adına konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan M. Ali Kılıç öğrenciler üzerinde sürekli olarak baskı ve terörün uygulandığını, komandoların öğrencilerden zorla bağış topladıklarını, vermeyenlerin ise dövüldüklerini öne sürmüştür.

Kılıç komandolar tarafından uygulanan baskı nedeniyle, kurslara katılamayan, sınavlara girmeyip devre kaybeden öğrencilerin Danıştay'a baş vuracaklarını, belirtmiştir.

BALIKESİR

● Balıkesir Necatibey Eğitim Enstitüsünde okuyan Devrimci öğrencilerin okula alınmadığı ve okul önünde arkadaşlarını bekleyen 30 öğrencinin gözaltına alındığı bildirilmiştir.

Necatibey Eğitim Enstitüsünde, teorik sınava girmek için gelen öğrencilerin sınava alınmadıkları sınava girerken polis tarafından tutuklanarak karakola götürülen öğrencilerin dövüldükten sonra serbest bırakıldıkları da belirtilmiştir.

Ayrıca, dün gece sabaha kadar sürdürülen aramalar sırasında evinde Yılmaz Güney'in fotoğrafını bulunduran bir öğrencinin tutuklandığı; Atatürk'ün resminin ise Lenin'e benzetilerek alay edildiği kaydedilmiştir. Aramalar sırasında 30 öğrenci gözaltına alınmıştır.

Öte yandan mahkeme kararıyla serbest bırakılan bir öğrencinin tekrar tutuklandığı bu öğrencinin hayatından endişe edildiği ifade edilmiştir.

Olaylarla ilgili olarak basına bir açıklama yapan Dev. Genç, öğrencilere uygulanan baskıların artık sivil faşistler değilde polisler tarafından yürütüldüğüne dikkati çekmiş, sonuna kadar mücadele edeceklerini bildirmiştir.

İSTANBUL

● Akif Ersu adlı bir işadamının 4. Levent Akasyalı sokak 16 sayılı evinin önünde bulunan 34-PH 124 plakalı otomobilinin altına konulan patlayıcı madde önceki gece saat 23,00 sıralarında infilak etmiştir.

● Öteyandan Sirkeci Garına bomba konulduğu ihbar edilmiş ancak yapılan arama da bombaya rastlanmamıştır.

İZMİR

● İzmir-İnciraltındaki Atatürk Öğrenci Yurdunda, öğrenciler, dün sabah yurt binalarında onarım yapılacağı gerekçesiyle polis zoruyla, dışarı atılmıştır.

Polis öğrencilerin dışarıya çıkartılmaları sırasında kimlik kontrolü yapmış, ve kimliklerini ispat edemeyen 21 kişi polis tarafından, gözaltına alınmıştır.

Emniyet I Şube Müdürlüğünde yapılan sorgulardan sonra 19 öğrenci salıverilmiş iki öğrenci ise Savcılığa verilmiştir.

● Tariş'in Çiğli İplik Fabrikasında çalışan Ahmet Turan Acar adlı işçi gece vardiyası sırasında kimlikleri saptanamayan dört kişi tarafından dövülmüştür.

ANTAKYA

● Antakya'da da İnşaat Meslek Yüksek Okulu Müdürü Hüsamettin Doğan'ın özel otomobiline bomba konmuş ancak bomba Doğan tarafından zararsız hale getirilmiştir.

KONYA

● Konya'nın Seydişehir ilçesinde Alüminyum Tesislerinde çalışan Döküm Teknisyeni Mahmut Kanık fabrikadan lojmanına giderken, kimliği bilinmeyen kişilerin saldırısına uğramıştır. Ağır yaralı olarak Konya Sosyal Sigortalar Hastanesine kaldırılan Mahmut Kanık'ın kol ve bacaklarının kırıldığı açıklanmıştır. Olayla ilgili soruşturma sürmektedir.

Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının mezarlarının tahrip edilmesi konusu resmen inceleniyor

ANKARA-(THA) Ankara Valisi Durmuş Yalçın, Yenimahalle Kaymakamlığına gönderdiği yazıda, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının mezarlarının tahrip edilmesi konusunda gerekli incelemelerin yapılması ve suçluların yakalanması için kaymakamlığın harekete geçmesini istemiştir. Yalçın diğer kaymakamlıklara gönderdiği genelgede de bu tür olaylara meydan verilmemesi için tedbir alınması gerektiğini belirtmiştir.

İstanbul'da 11 kuruluş TÜS-DER Genel Başkanına yapılan saldırıyı kınadı

İSTANBUL - (İSTA) İstanbul'daki 11 demokratik kuruluş önceki gün Ankara'da komandolar tarafından saldırıya uğrayarak yaralanan TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi'ye yapılan saldırıyı kınamışlardır.

Ankara'nın Maltepe semtinde önceki gün Politika Gazetesini okuduğu gerekçesiyle TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi'nin komandoların [illegible] İstanbul'da [illegible] pan TÖB-DER ve TÜTED İstanbul Şubeleri, İGD, İKD Çırak-Der, Gib-Der, Halkevleri İstanbul İl Koordinasyon Kurulu, Görsel Sanatçılar Derneği ve Doğu Karadeniz Kültür Derneği, saldırılardan 2. MC'yi sorumlu tutmuşlardır.

KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcısı Tarhan, zamların tekelci sermayenin yatırımlarına fon aktarmak amacını taşıdığını ileri sürdü

● "MC bu tür abartmalı zam ve olaylarla, faşist saldırı, baskın ve tertipleri halk yığınlarının dikkatinden kaçırmak istemektedir"

ANKARA – (İSTA)

KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcı ve Adana Milletvekili Nedim Tarhan, tekel zamlarının 2'nci MC'nin izlediği sistemin bir çıkmazı olduğunu söyleyerek "yapılan zamlarla tekelci sermayenin yatırımlarına fon aktarılmak isteniyor" demiştir.

2'nci MC'nin işbaşına gelir gelmez faşist saldırı ve baskılarla birlikte ekonomide dengesizliğin yeniden başladığını kaydeden Tarhan şunları söylemiştir: "Geçmişte örnekleri görülmüştür. Tekel maddelerine getirilen zam kısa zamanda emekçi halkın tüketim maddelerine de yansıyacaktır. Bu yıl tütün rekoltesinin çok fazla değişmeyeceği ama, tiryakilerin sigarayla gidermeye kalkılan taleplerin sigarayı karaborsadan kurtaramayacağı da bir olgudur."

KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcısı Tarhan filtreli sigaralara yüzde 25 oranında zam yapılırken dar gelirlilerin içtiği filtresiz sigaralara yüzde 60 oranında zam yapıldığına değindiği açıklamasının sonunda şöyle demiştir: "Bu oran başında tekelin zam yapılmasına gerekçe gösterilmiştir. Oysa bu salt ... değil, hükümetin ayakta kurtarılması ... yaygınlaştırılmaya çalışılan MC bu tür abartmalı zam ve olaylarla, faşist saldırı, baskın ve tertipleri halk yığınlarının dikkatinden kaçırmak istemektedir. Bu tür zam ve halkın üstüne yüklenecek önlemler, emperyalist kapitalist sistemin çıkmazının gereğidir."

KÖY-KOOP Edirne Birliği toplantı yaptı:

"UDC içinde aktif görev alınmalıdır"

● CHP Edirne Milletvekili Sabri Öznal: "Demirel 1974'de buğday taban fiyatının 3 lira olmasını istemişti. İktidar olunca 10 kuruş zam yapmakla yetindi

EDİRNE – (İSTA)

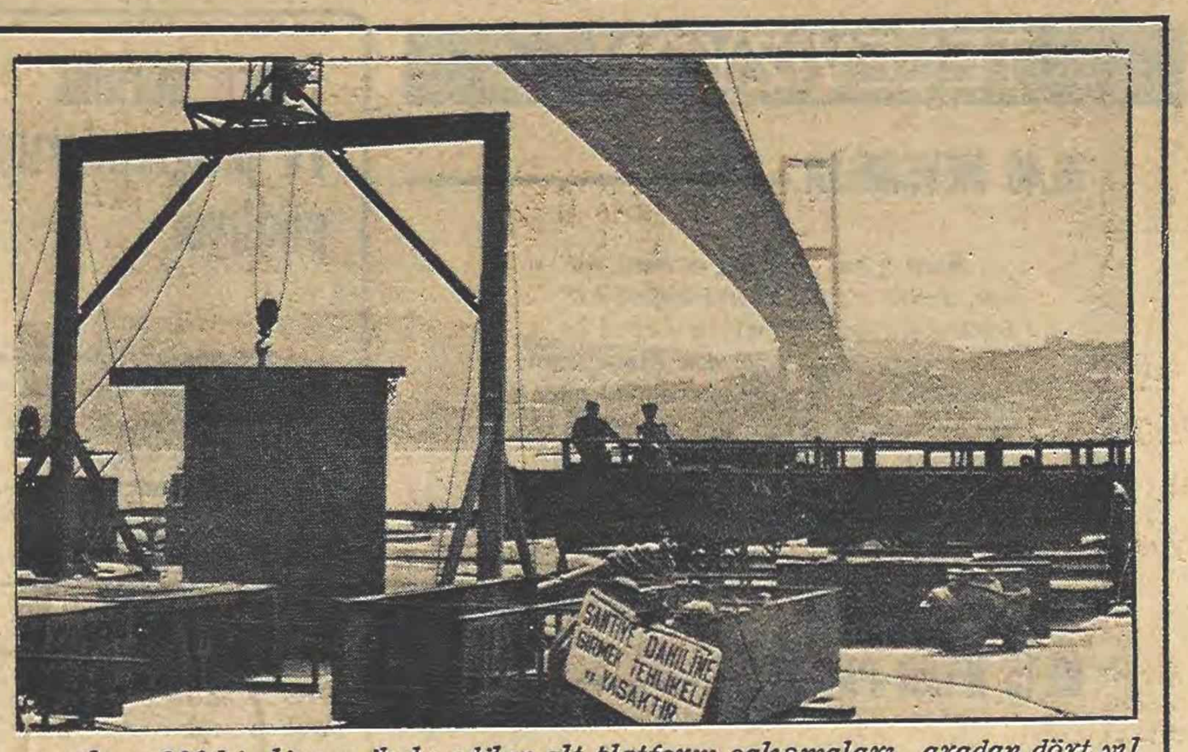
KÖY-KOOP Edirne Birliği Keşan Bürosu'nda 13 Ağustos tarihinde Köy Kooperatifleri yöneticileri bir toplantı yapmışlar, toplantıda konuşan Birlik Müdürü Emin Aksu, Ulusal Demokratik Cephe'nin içeriğini vurgulayarak DİSK önderliğinde UDC'ye katılarak aktif olarak faaliyete geçilmesini savunmuştur.

Toplantıya Edirne CHP Milletvekili Süleyman Sabri Öznal'ın da katıldığı ve gündemde bulunan traktör sorunu, kooperatif muhasebeleri, süt fabrikası sorununun ve Ulusal Demokratik Cephe (UDC) konusunun tartışıldığı bildirilmiştir.

Birlik Müdürü Emin Aksu yaptığı konuşmada traktörlerin Romanya'dan Eylül ayı içinde kendilerine verileceğini belirtmiş, DİSK önderliğinde UDC'ye katılarak aktif olarak faaliyete geçilmesini savunmuş ve İGD, TÖB-DER gibi demokratik kuruluşlarla ilişkilerin sürekli kılınması gerektiğini vurgulamıştır.

CHP Milletvekili Süleyman Sabri Öznal ise yaptığı konuşmada 1974 yılında muhalefette bulunan Süleyman Demirel'in buğday taban fiyatlarının 3.-lira olması için CHP hükümetine önerge verdiğini hatırlatmıştır. Şimdi ise Demirel'in buğday taban fiyatına 10 kuruluşluk zam yaptığını söyleyen Süleyman Sabri Öznal, MC'nin köylüleri ezdiğini vurgulamıştır.

Süleyman Sabri Öznal konuşmasında daha sonra ülkedeki sınıflar arası çelişkinin her geçen gün daha da sertleştiğini, bir tarafta ezenlerin, bir tarafta ezilenlerin olduğunu, köylülerin de demokrasiyi koruma savaşımında aktif olarak safları sıklaştırmaları gerektiğini belirtmiş ve 2 ay sonra iktidar olacaklarını savunarak kooperatif yöneticilerini birlik ve dayanışmaya davet etmiştir. Son olarak ülkede parti ve parlamento diye bir şey kalmadığını, 2. MC hükümetinin herşeyi yok etmek için çaba sarfettiğini söyleyen CHP milletvekili 2. MC hükümetinin ülkeyi zor koşullar altında bırakarak, insanlığı, tehdit ederek Türkiye'yi bölüp parçalamak istediğini belirtmiştir.

4 milyon 800 bin liraya ihale edilen alt platform çalışmaları, aradan dört yıl geçtikten sonra başladı. Fotoğrafta köprü altında çalışmalar sürdürülürken görülüyor. (Foto:THA)

Boğaziçi Köprüsünün dört yıldır alt onarımı yapılmadı

İSTANBUL-(THA)

1975 yılında yapımı tamamlanan Boğaziçi Köprüsünün yapıldığı günden bu yana alt onarımının yapılmadığı yıllardır köprü altına bir tek vida bile sıkılmadığı bildirilmektedir. İlgililer, Boğaziçi Köprüsünü yapan firma ile alt platform yapımı konusunda bir sözleşmenin olmadığını söylemektedirler. Köprünün yapımı sırasında gerçekleştirilmesi gereken alt onarım platformlarının, köprü yapımını üstlenen firma tarafından yapılmaması konusundaki bir soruyu cevaplayan ilgililer şunları söylemişlerdir:

"–Boğazici Köprüsünü yapan firma ile alt platform yapımı konusunda her hangi bir sözleşme imzalanmamıştır. Ancak köprü inşaatının tamamlanmasından sonra yapılması gereken onarım platformu bazı nedenlerle bu yıla kadar uzamıştır. Ayrıca ithal malzemelerinin gecikmesi yüzünden yapım çalışmaları zaman zaman durmuştur. Yıl sonuna kadar tamamlanacak olan alt platformlardan sonra onarım çalışmalarına başlanacaktır."

ODTÜ RAPORU HAZIRLANDI

"ODTÜ'de olaylara Tan'ın işe aldığı 700 komando yol açmıştır"

CHP'li Canpolat ve Öcal raporu, Milli Eğitim, İçişleri ve Çalışma Bakanlığına gönderdi

ANKARA-(İSTA)

Ankara CHP Milletvekilleri Selahattin Öcal ve Alişan Canpolat, ODTÜ olayları ile ilgili olarak yaptıkları incelemeler sonunda hazırladıkları raporu Başbakan, Milli Eğitim, İçişleri ve Çalışma Bakanlarına göndermişlerdir.

Raporda ODTÜ olaylarının Hasan Tan'ın göreve atanmasından sonra yoğunlaştığı hatırlatılmış, üniversitede olayları, bu rektör zamanında ise alınan, 700 kadar komando işçinin çıkardığı belirtilmiştir.

Alişan Canpolat ile Selahattin Öcal hazırladıkları raporda Tan'ın rektör olarak atanmasından sonra ODTÜ'nün çalışamaz bir hale geldiğini Üniversitede can güvenliği kalmadığını ifade etmişlerdir. Mart ayının ikinci yarısından sonra gelişen olaylara da dikkat çekilen raporda 23 Mart gününden sonra ODTÜ'de 26'sı tazminatsız 80 emekçinin işlerine gerekçesiz son verildiği 14-15 Haziran arasında 700 kadar Ülkü Ocakları mensubunun gazete ilanı verilmeksizin işe alındığı belirtilmiştir. Bu kişilerin ise alınmasından sonra gerek öğrencilerin gerek eski personelin huzursuz olduğu, bu kişilerin öğrencileri ve eski personeli tehdit ettikleri kaydedilen raporda Tan döneminde göreve alınan komandoların çoğunun Üniversite içinde silahlı olarak dolaştıkları önesürülmüştür. Bu saldırılar sırasında bir garsonun öldüğü de belirtilen ODTÜ raporunda komando işçilerin saldırıya uğrayan öğrencileri otosuna alan öğretim görevlisi doktor Sevim Mete'yi de dövdükleri belirtilmiştir.

Raporda, Mayıs ayı başında rektörlükte bir patlama olduğu, aynı gün komando bir işçinin elinde dinamit lokumu ile jandarmalar tarafından yakalandığı hatırlatılmış, öğretim üyelerinden Uğur Ersoy ile Korel Göymen'in saldırıya uğradıkları ve evlerine patlayıcı madde konduğu belirtilmiş komandoların üniversite içinde ki terör hareketleri tarih sırasına göre yazılmıştır.

Atilla Savcı Burç adlı müdürün üniversite içinde tabanca ile dolaştığı, komandolarla birlikte hareket ettiğinin saptandığı ifade edilen raporda bu kişinin istifa ederek tazminatını aldığı bu arada Mart ayında yakılan otomobilinin parasını da üniversiteden tazmin ettiği önesürülmüştür.

Raporda üniversite içinde ki zorbalığın silahlı saldırıya dönüşebilme olasılığı üzerinde de durulmuş gerekli önlemlerin alınmaması halinde sorumluluğun başta Başbakan olmaz üzere Milli Eğitim, İçişleri ve Çalışma Bakanlığına ait olacağı görüşüne yer verilmiştir.

ODTÜ MÜTEVELLİ HEYETİ YENİ REKTÖRÜ SEÇMEK İÇİN BUGÜN TOPLANIYOR

ANKARA – (ANKA)

Altı aydan beri kapalı olan Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin yeni Rektörünü seçmek üzere Üniversite Mütevelli Heyeti'nin bugün toplanacağı bildirilmiştir. Mütevelli Heyet adına ANKA Ajansı'na açıklama yapan Profesör Hicri Fişek, heyet üyeleri ile tek tek görüştüğünü belirterek, bugün yapılacak toplantıya tüm üyelerin katılacağını umduğunu söylemiştir. Toplantı için 9 üyeden 5'nin katılmasının yeterli olacağını hatırlatan Profesör Fişek, ODTÜ Yasası'na göre rektörün seçimi için 6 üyenin oyunun gerektiğini ifade etmiştir. Profesör Fişek, yeni rektörün seçilmesiyle aylardan beri kapalı olan üniversitenin açılması için önemli bir adımın atılacağını ve üniversitedeki mevcut bunalımın sona ereceğini anlatmıştır.

Öteyandan ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Doçent Doktor Yakup Kepenek yaptığı açıklamada, üniversitedeki yönetim boşluğunun derhal doldurulması gerektiğini belirtmiş, rektörün seçilmesinin "ODTÜ bunalımına" son verebileceğini söylemiştir.

Ağır Sanayi Yüksek Koordinasyon Kurulu toplandı

Erbakan 1982'de Türkiye'nin "Kendi kendisine yetebilecek" sanayileşmiş ve güçlü bir ülke olacağını iddia etti

● Toplantı Aygaz ışığında başladı

● İnan, toplantıya geldi ancak yarım saatlik gecikmenin kendisine bildirilmemesine sinirlenerek salonu terketti

ANKARA-(İSTA)

Ağır Sanayi Yüksek Koordinasyon Kurulu, ilgili yatırımların gerçekleşme durumları ve bu konuda alınacak önlemleri belirlemek üzere dün Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'ın başkanlığında Ankara Palas'ta toplanmıştır. Çalışmalara başlanabilmesi için Aygaz lambası ışığında elektriklerin gelmesinin beklendiği toplantıya, Maliye Bakanı Cihat Bilgehan, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Oğuzhan Asiltürk, İmar ve İskan Bakanı Recai Kutan, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Fehim Adak, Sanayi Bakanlığı müsteşarı Yahya Oğuz, DPT Müsteşarı Kemal Cantürk ve bakanlık ilgilileri ile kamu iktisadi kuruluşlarının genel müdürleri katılmışlardır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kamran İnan, toplantıda hazır bulunmamıştır.

Ağır Sanayi Yüksek Koordinasyon Kurulu Başkanı Erbakan 1982 yılında Türkiye'nin kendi kendisine yetebilecek sanayileşmiş ve güçlü bir ülke olacağını öne sürmüş "Ağır sanayi devlet çalışmalarında bir reformdur, bir reorganizasyondur"demiştir.

Yapılması düşünülen projelerin Türkiye'nin kendi fabrikalarını kendisinin kurarak üretime geçeceğini ancak bu sanayi tesisleri için 1976 fiyatları ile 240 milyar liralık bir yatırıma ihtiyaç olduğunu belirten Erbakan, özel sektörü teşvik için bu yatırımların yanında her ilde bir organize sanayi bölgesi, her iş yerinde bir sanayi sitesi kurulacağını açıklamıştır.

Ağır sanayi yatırımlarının içinde özellikle demir-çelik sanayi tesisleri bulunduğunu, halen 3 milyonluk çelik üretiminin çalışmalar sonucu 1982 yılında 8,5 milyon tona ulaştırılabileceğini programın saptadığını belirten, Erbakan girişilen projelerin montaj projeleri olmadığını, bu projeler ile ülkenin kendi fabrikasını kurarak, kendi makineleriyle üretime geçebileceğini öne sürmüştür.

Takım tezgâhları için Teksan Motor Sanayinin gelişimi için TÜMOSAN elektrik tesisleri için TEMAŞ milli harp sanayinin güçlendirilmesi için TUSAŞ gibi şirketlerin 1982 yılında Türkiye'yi ağır sanayi bakımından sanayileşmiş bir ülke durumuna getirmek için yola çıktıklarını belirten Erbakan kağıt sanayinin gelişmesi için kurulan SEKA'nın çalışmalari sonucu 450 bin ton olan kağıt üretiminin 1982 yılında 850 bin tona ulaşacağını açıklamıştır.

Milli gelirin düşük olduğunu, halen 40 milyar olan milli geliri 1982 yılında 70 milyar liraya ulaştırmanın hedef olduğunu açıklayan Erbakan özetle şunları söylemiştir:

"Bu toplantının bir öncesi en son Mart ayında yapılmıştır. O zamandan bu yana büyük yatırımlar yapılmıştır. Bütçede bu yatırımların, gerçekleşebilmesi için gereken ödenek ayrılmıştır. 1976 dan bu yana girişilen yatırımlarla ülkemiz 1982 yılında kendi kendini taşıyabilecek güçlü sanayiye sahip bir ülke durumuna geçebilecektir. Herşey bu salonda halledilecektir. Lafla peynir gemisi yürümez. Akı kara karayı ak göstermekle ülke kalkınmaz. İşsizliğin ülkemizde önemli bir mesele olduğu gerçektir. Ama herşey teferruattır. İşsizliği ortadan kaldırmak için reçete budur. Bu yatırımların gerçekleşmesi dahilinde 5 milyonu aşkın evladımız iş sahibi olacaktır."

İNAN TOPLANTIYI TERKETTİ

Ağır Sanayi Yüksek Koordinasyon Kurulu'nun toplantısına katılmak üzere dün saat 11.00'de Ankara Palas'a gelen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kâmran İnan kendisine toplantının yarım saat geç başlayacağı bildirilince, sinirlenmiş ve Ankara Palas'ı terketmiştir.

Kâmran İnan, bir yetkiliye, toplantının geç başlayacağının niçin kendisine bildirilmediğini sormuş, yetkili, "İlgili bakanlıklara bildirmiştik. Ancak, sanırım bir yanlışlık yapılmıştır" karşılığını vermiştir.

Kâmran İnan'da, "Bu bir ciddiyetsizliktir. Üzülerek görüyorum ki, bakanlıklar arasında bir ayırım yapılıyor" demiş ve kapıya doğru yürümüştür.

TÜS-DER "İLAÇ DARLIĞINI SAĞLIK BAKANLIĞI YARATIYOR"

Genel Sekreter Doğan: "2.MC'nin MHP'li bakanı Gökçek soruna çözüm bulamaz"

Tüm Sağlık Personeli Derneği (TÜS-DER) Genel Sekreteri Ramis Doğan ilaç darlığı konusunda bir açıklama yapmış "bu darlık ilaç tekellerinin devlet içersindeki sözcüsü Sağlık Bakanlığı tarafından yaratılıyor" demiştir.

TÜS-DER Genel Sekreteri Doğan açıklamasında tekel durumunda olan ilaç firmalarının ilaç hammaddesinin ithal fiyatlarını yüksek göstererek piyasa spekülasyonları ile yapay darlık yarattıklarını bu sayede ilaçların halka çok pahalıya satılmasına neden olduklarını belirtmiştir.

Doğan, sorunun tamamen ortadan kaldırılmasında 2. MC'nin Sağlık Bakanı Cengiz Gökçek'in başarılı olamayacağını da bildirmiş, "İlaç sorununun ortadan kalkması ancak ve ancak tekellerin egemenliğine son verilerek, ilaç hammadde sanayiinin kurulacağı, ilaç sanayiinin devletleştirileceği ve tüm ulusal demokratik güçlerin UDC içinde işçi sınıfı öncülüğünde verecekleri savaşım ile kurulacak olan Sosyalizm'e açılan ileri demokratik bir düzenin devrimci yoldan kurulmasıyla mümkün olacaktır. Yoksa faşizmi kurmaya çalışan işbirlikçi tekelci sermayenin iktidarı 2. MC ve Sağlık Bakanı sorunu çözemez. Nitekim Sağlık Bakanı önceki gün açıklamasında ilaç tekellerini rahatlatıcı tedbirleri alacağını (aksayan tranferlerin açılması gibi) açıklayarak tekellerin sözcüsü olduklarını bir kez daha kanıtlamıştır" demiştir.

Üniversite sınav sonuçları Eylül ortalarında belli olacak

ANKARA – (İSTA)

Üniversitelerarası Seçme Sınavına katılan adayların sınav sonuçlarını bildiren kartlarının gönderilmesine ancak Eylül ayının ortalarında başlanabileceği bildirilmiştir.

Sınava katılan öğrencilerin cevap kağıtlarının okunması bitmiş olmasına rağmen, okul müdürlükleri tarafından öğrencilerin mezuniyet durumları hakkında yeterli bilgi verilmemesi nedeniyle yetkililer sonuçları bildirme işleminin geciktiğini açıklamışlardır.

MEZUNİYET DURUMLARI 26 AĞUSTOSA KADAR BİLDİRİLECEK...

Okul müdürlüklerince adayların mezuniyet durumları hakkındaki bilgilerin eksiksiz olarak en geç 26 Ağustosa kadar Üniversitelerarası Seçme ve Yerleştirme Merkezine ulaştırılması gerektiğini belirten yetkililer ancak bu bilgilerin tamamlanmasından sonra adayların puan kartlarının işlenebileceğini bildirmişlerdir.

Bursa Hava Yolları uçak seferleri yeniden başlıyor

BURSA – (THA)

Bursa Hava Yolları Yönetim Kurulu Başkanı Ali Osman Sönmez Ulaştırma Bakanlığından uçuş izni aldıklarını ve seferlere önümüzdeki Cumartesi günü başlanacağını açıklamıştır.

Sönmez, dün düzenlediği basın toplantısında Cumartesi günü İstanbul'a bir sefer yapılacağını, Pazar günü ise İstanbul'a sefer sayısının 4'e çıkarılacağını söylemiştir.

EKONOMİ DÜNYASINDAN HABERLER

Merkez Bankasının kamu kesimi kredileri durakladı

● Bankalar kesiminde tarım ve sanayi kredileri artarken, ihracata yönelik krediler geriliyor

ANKARA – (ANKA)

Temmuz ayının sonu itibariyla Devlet Yatırım Bankası kanalıyla Merkez Bankası'ndan kamu iktisadi teşebbüslerine aktarılan fonlarda duraklamanın sürdüğü gözlenmektedir.

Merkez Bankası kredileri arasında Toprak Mahsülleri Ofisi'ne açılanlar ve hazine kısa vadeli avansında önemli artışlar gerçekleşmiş, öteki kamu kredilerinde kayda değer bir gelişme olmamıştır. Böylece Merkez Bankası'nın kamu kesimine yönelik kredileri yüzde 1,9 oranında bir artışla 105.364 milyon liraya ulaşırken, bunda hazine avansının payı yüzde 37,1 den yüzde 37,3'e, Toprak Mahsülleri Ofisi'nin kredileri ise yüzde 14,9'dan yüzde 15,6'ya yükselmiştir.

Merkez Bankası'ndan bankalar kesimine reeskont ve avans yoluyla açılan kredilerde ise Temmuz ayının son haftasında yüzde 5,5 oranındaki bir genişlemeyle 33 milyar 641 milyon liraya ulaşılmıştır. Bankalar kesimi, kredilerindeki artış, tarım ve sanayi kredileri çerçevesinde meydana gelmiştir. İhracata yönelik kredilerde ise küçük oranlı bir azalma kaydedilmiştir.

Dolar üzerinde tartışma sürüyor

ANKARA-(ANKA)

ABD Dolarının son bir buçuk ay içindeki dengesiz gelişiminin yolaçtığı tartışmalar devam etmektedir. Dolar ve sterlin'in önemli borsalarda son yılların en düşük düzeyleri üzerinden işlem görmesi, daha sonra yeniden yükselmeye başlaması üzerine borsalarda gerginliğin baş gösterdiği bildirilmektedir. Öteyandan dolar ve sterlin'in önemli borsalardaki yükselişi devam etmektedir.

Pirinç fiyatları toptancı piyasada düşerken perakende piyasada durmadan artıyor

İZMİR-(THA)

Toptancı piyasada, pirinç fiyatlarının düşüş gösterdiği, fasulye ve kırmızı mercimek fiyatlarının yükselmekte olduğu bildirilmiştir.

Ticari çevreler, pirinç fiyatlarında son günlerde görülen düşmeyi yeni ürün pirincin elde edilmesine az bir süre kalmış olmasına bağlayarak, piyasalara yeni ürün pirincin gelmesiyle fiyatların geri leyeceğini öne sürmüşlerdir.

Toptancı piyasasında baldo pirincinin 26,50-27,50 liraya, bersani pirincinin 25,50-26,00 liraya, mısır pirinçlerinin de 20 liraya satılmakta olduğuna işaret eden uzmanlar, perakendeci piyasalarda, pirinç fiyatlarının 30 liranın üzerine çıkmasını şöyle açıklamışlardır:

"Toptancı piyasalarda fiyatların düşmesine karşın perakende piyasalarda herkes bildiğini okumaktadır. Eski fiyatlardan pirinç satımına devam eden perakendeciler maalesef yeterli biçimde kontrol edilmemektedir."

Öteyandan, stokların azalması nedeniyle fasulye fiyatlarının devamlı yükselme gösterdiğini belirten ilgililer, dermason cinsi fasulyenin 12 liradan, battal çalı fasulyesininiise 11.25 liradan satılmağa başlandığını söylemişlerdir.

Külçe altın fiyatı düşüyor

ANKARA – (ANKA)

Geçtiğimiz Haziran ayında, İstanbul Kambiyo Borsası dışında serbest piyasada en yüksek değerini bulan külçe altın fiyatları, Temmuz'da önemli ölçüde, düşmüştür. 24 ayar külçe altının Haziran ayında işlem gördüğü ortalama fiyat 92,65 lira olurken, Temmuz ayında 85,78 lira düzeyine inmiştir.

Temmuz ayında dünya fiyatlarının küçük oranlı artış eğilimi göstermesine rağmen, genellikle dünya fiyatlarının etkisi altında bulunan Türkiye'deki gelişimin aksine olması, spekülasyona bağlanmaktadır. Nitekim, Cumhuriyet ve Reşat altınlarının fiyatlarının artışını sürdürmesi bunu kanıtlamaktadır.

Mardin karayolunda 40 kişilik bir turist kafilesi soyuldu

MARDİN-(THA)

Mardin-Diyarbakır kara yolunda önceki akşam saat 21.30'da soygun yapan maskeli altı kişi, 40 kişilik turist kafilesi ile 5 araç yolcusundan toplam 304 bin 500 lira ile kıymetli eşyalarını alarak kaçmışlardır.

Mardin'e 15 kilometre mesafedeki Hop geçidinde yola taş barikat kurarak beş aracı durduran asker elbiseli maskeli soyguncular, bu arada Diyarbakır-Mardin istikametine gelen ve içerisinde 40 turistin bulunduğu otobüsü de durdurmuşlardır. Beş araç yolcusundan 4 bin 500 lira ile kıymetli eşyalarını alan soyguncular 40 kişilik turist kafilesinden de 300 bin lira para alarak olay yerinden uzaklaşmışlardır.

Soygun olayının Mardin İl Jandarma Alay Komutanlığına bildirilmesinden sonra bölgede sıkı aramalara girişilmiştir. İlgililer, soyguncuların kısa sürede yakalanacağını bildirmişlerdir.

10 örgüt açıklama yaptı

Kartal'da Demokrasiyi Koruma Komitesi kuruldu

İSTANBUL – (İSTA)

Kartal Bölgesinde, Maden-İş Sendikası 4. Bölge Temsilciliği, Petkim-İş Kartal Bölge Temsilciliği, Lastik-İş Sendikası Şubesi, Çimse-İş Kartal Şubesi, Gıda-İş Sendikası Cevizli Şubesi, Aster-İş Tuzla Temsilciliği, İstanbul Barosu Kartal İrtibat Bürosu Başkanlığı, Maltepe Kültür ve Dayanışma Derneği İlerici Kadınlar Derneği Kartal Şubesi ve İlerici Gençler Derneği Kartal Şubesi Dayanışma ve Demokrasiyi Koruma Derneğini kurmuşlardır.

Kartal Bölgesi Dayanışma ve Demokrasiyi Koruma Komitesine bağlı demokratik kuruluşların yaptıkları ortak açıklama şöyledir:

"1. MC'nin azgınlaşan bir devamı olan 2. MC döneminde, kan, ateş, baskı ve sömürü düzeni daha da hızlandırılmıştır."

RADYOLAR

TRT I

Saat	Program
05.00	Açılış, Program
05.05	Türküler, Şarkılar
06.00	Kısa Haberler
06.02	Günaydın
06.30	Bölgesel Yayın
07.00	Kısa Haberler
07.02	Köye Haberler
07.07	Bölgesel Yayın
07.30	Haberler
07.40	Sabahtan Sabaha
09.00	Kısa Haberler
09.02	Damla Damla
09.45	Nazmiye Coşkun'dan Türküler
10.00	Kısa Haberler
10.01	Arkası Yarın
10.21	Bölgesel Yayın
11.00	Kısa Haberler
11.01	Çocuk Bahçesi
11.16	Şarkılar
11.30	Klasik Batı Müziği
11.45	Türküler
12.00	Kısa Haberler
12.02	Bölgesel Haberler
12.05	Reklamlar
12.10	Öğle Üzeri
12.55	Reklamlar ve Radyo-TV Haberleri
13.00	Haberler
13.15	Oyun Havaları
13.30	Bölgesel Yayın
14.32	Bizden Sesler
15.00	Haberler
15.01	Sözlerle Birlikte
16.00	Bölge Haberleri
16.25	Şarkılar
16.45	Çocuk Bahçesi
17.00	Kısa Haberler
17.02	Akşama Doğru
18.00	Bölgesel Yayın
20.15	Köy Dağarcığı
20.40	Ney Taksimi
20.45	Din ve Ahlak Konuşması
20.55	Çocuklar İçin
21.00	Haberler
21.30	Dinleyici İstekleri
22.00	Kısa Haberler
22.02	Bölgesel Yayın
23.00	Haberler
21.00	Açık Oturum
22.02	Yay-Kur Saati
23.00	Hafif Müzik
23.15	Bir Romanımız Var
23.30	Haberler
23.35	Türküler Geçidi
23.55	Program ve Kapanış

TRT II

Saat	Program
08.00	Gün Başlıyor
09.00	Haberler
09.15	Türküler
09.30	Önce Siz Vardı
10.00	Hafif Müzik
10.15	Şarkılar
10.30	Türküler Geçidi
10.50	Şarkılar
11.10	Klasik Batı Müziği
11.30	Türküler
11.45	Şarkılar
12.00	Hafif Müzik
12.20	Teknik Öğretim
12.40	Türkçe Sözlü Hafif Müzik
13.00	Haberler
13.15	Hafif Müzik
13.30	Türküler ve Oyun Havaları
14.00	Şarkılar
14.15	Çağımızın Bilim Öncüleri
14.45	Türküler
15.00	Şarkılar
15.20	Hafif Batı Müziği
15.40	Türküler ve Oyun Havaları
16.00	Şarkılar
16.20	Arkası Yarın
16.40	Kadın ve Aile
17.40	Sevilen Sesler
18.00	Atatürk'ten Saz Eserleri
18.30	Yurttan Sesler Kadınlar Topluluğu
19.00	Haberler
19.30	Oyun Havaları
19.45	Karma Fasıl
20.15	Şan Dünyasından
20.45	Şarkılar
00.55	Kısa Haberler
01.00-05.00	Gece Yarısı

TELEVİZYON

18.40 MEVSİMLER

İnsan, kuş, böcek, orman, nehir, deniz ve ötekileri hepsi birbirine ihtiyaç duyar ve hepsi hayatın karmaşık yapısını oluştururlar. Dört bölümden oluşan bu dizi dört mevsim içinde bu karmaşık yaşamın mevsimlere göre kesintileri sunulmaya çalışılıyor. Mevsimler adlı belgeselin ilk bölümünde İlkbahar konusu işlenecek

19.15 İFTAR PROGRAMI

Ramazan ayının üçüncü gününde Muharrem Aslantürk, Kur'an-ı Kerim'in Ali İmran Suresinin 102-109'uncu ayetlerini okuyor ve Süleyman Arabulan tarafından Türkçe açıklamaları yapılıyor. Programın Dini Bilgilerle ilgili sohbet köşesinde Diyanet İşleri Başkanı Doç. Dr. Süleyman Ateş ile oruç konusunda yapılan bir sohbet de yeralıyor. Ankara Radyosu Saz Sanatçıları tarafından icra edilen dini müzik yayınından sonra saat 19.48'de Ankara için iftar vakti anonsu veriliyor. Program iftar sofrası duası ile sona eriyor.

20.00 HABERLER

20.40 KARAGÖZ

Ramazan dolayısıyla hazırlanan bu özel programda geleneksel Türk Hayal oyunlarından bir Karagöz oyunu yer alıyor.

21.00 TV'DE SİNEMA

Yönetmenliğini Sam Vood' un yaptığı ve başrollerini Joan Fontaine ile Herbert Marschaal' ın paylaştıkları Zehirli Sarmaşık adlı film yayınlanacak. İhtiraslı bir kadın, varlıklı bir adamla evlenebilmek için kocasını öldürür. Cinayet suçunu ise, genç kadını seven bir doktor üstlenir ve tutuklanarak idama mahkum edilir. Ancak gerçek katilin doktor olmadığına inanan bir polis müfettişi ortaya çıkar.

22.30 GÜNE BAKIŞ

22.40 ÜNİVERSİTE OYUNLARI

Enerji kısıtlaması sorunu çözümlendiği takdirde Üniversite Oyunları TRT Televizyonundan verilecek.

TV'DEN HABERLER

Enerji sorunu TV programlarını etkiliyor

Son günlerin güncel konusu olan enerji kısıtlaması TV programlarında da değişikliklere yol açmakta.

Günde 5 saati aşan elektrik kısıtlaması, birçok önemli programın ekrana gelmesini tehlikeye sokuyor.

İlgililer, sıkıntının sürmesi durumunda, televizyon yayınlarının daha da kısalabileceğini belirtiyorlar. Bir ilgili bu konuda, "günümüz koşullarında biz ne kadar istersek isteyelim, izleyicimize nitelikli bir yayın sunamayız. Enerji sıkıntısı, ekonomimizi bu denli etkilerken, bizim program süresini korumamız, bunun üzerinde ısrar etmemiz sözkonusu olamaz" yolunda açıklama yapmakta.

Televizyon izleyicileri yeni yayın döneminde kendilerine korkulu anlar yaşatacak yeni bir diziyle tanışacaklar.

Özgün adı "Catastrophe" olan dizi, dünyada bugüne dek olan facialardan görüntüleri sergilemekte.

Yarı belgesel bir türde gerçekleştirilen dizide, ünlü Amerikalı aktör Glenn Ford da yeralıyor.

Tüm korkunçluğuna karşın izleyicinin ilgisini toplaması beklenen bu dizinin seslendirme çalışmaları önümüzdeki günlerde başlayacak.

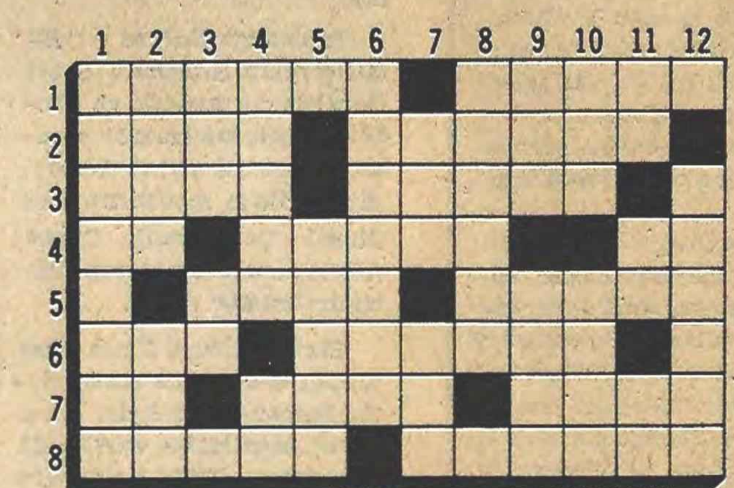
"HAYAT YOLU" SON KEZ EKRANA GELİYOR

Televizyon izleyicileri beğendikleri bir diziyle de önümüzdeki hafta vedalaşacaklar. Yaşamdan türlü kesitleri yansıtan "Hayat Yolu"nun Doktor Welby si 19 Ağustosta yayınlanacak Büyük Değişim adlı öyküde son kez izlenecek.

Dizinin son bölümünün konusu özetle şöyle:

"Genç ve güzel bir öğrenci kız, Dr. Welby'nin denetiminde zayıflama rejimi yapmaktadır. Ancak güzel öğrencinin erkek arkadaşlarıyla ilişkileri düzensizdir. Ve bunun sonucunda hastalanır. Dr. Welby, hastasının sosyal ve psikolojik durumlarını değerlendirerek iyileşmesini sağlar."

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1-Seyrüsefer-Basılmış yapraklardan oluşan kalın dergi. 2-Bir _ -Filistin Kurtuluş Örgütü lideri. 3-Turgut Özakman'ın bir tiyatro oyunu-Bir kadın adı. 4-TERSİ, Tok değil - Haşmet Zeybek'in bir tiyatro eseri-Dünyanın uydusu. 5-Son, en son-Sinirli. 6-Dolaylı anlatım-Döktüğü kan bir gün onu boğacak. 7-TERSİ, Çok değil-Engel-TERSİ, Akdeniz'de bir il merkezi. 8 - Laybniz'in felsefesine göre varlıklara vücut veren yalınç, bölünmez töz-Düzgün ve uyumlu bir biçimde yinelenen.

YUKARDAN AŞAĞI: 1 - Emperyalizme uşaklık eden halk düşmanı ideoloji. 2-Hint prensi-Çin'in geçen yıl ölen lideri. 3 - İran Türklerinde ağa-Bir haber ajansının simgesi. 4-Bir İslam bilimi-Su(eski dilde). 5-Geri çekilme(eski dilde). 6-Sınırlı bir yerdeki dokuların ölmesi. 7-Bir erkek adı-Eski bir Yunan çalgısı. 8 - AP'nin Meclis Başkanı adayının soyadı. 9-Yapma, etme(eski dilde)-SSCB ile ABD arasında süregelen Stratejik Silahları Sınırlandırma Görüşmelerinin kısa adı. 10-Şafak - TERSİ, Satılmak için üretilen mal. 11-Bir hayvan-Su(eski dilde)-TERSİ, Dış karşıtı. 12-Karşılık beklenilmeden yapılan yardım.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1-Tırpan-Tamam. 2-Ala-Noyan-IE. 3-Rıfat-Alamet. 4-Akabinde-Ova. 5-EOKA-Bariz. 6-Alnaç-Emi. 7-İz-Ecir-anaR. 8- ŞahızaT-Asi.

YUKARDAN AŞAĞI: 1-Tarak-İş. 2-Ilık-Aza. 3-Rafael. 4-Abone. 5-Antikacı. 6-No-Naciz. 7 - Talebe. 9-Ana-Ama. 10-Morina. 11-Alevi-As. 12-Metazori.

FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK CEPHE

□ OLGULAR
□ ÖRNEKLER
□ DERSLER

Ayşe Bilge DİCLELİ

BULGARİSTAN'DA BİRLEŞİK CEPHE I

9 Haziran 1923 faşist darbesi birleşik cephenin zorunluluğunu gösterdi

"Faşizme karşı birleşik cephe" dendi mi, ilk akla gelen örneklerden biri, kuşkusuz Bulgaristan örneğidir. Faşizme karşı işçi sınıfının birleşik cephesinin oluşturulması, giderek "geniş cephe"ye, "halk cephesine" geçilmesi süreci, Bulgaristan'da 1923'lerden itibaren bütün açıklığıyla izlenebilir. Bu süreç içinde hatalar ve başarısızlıklar da olmuş, ama işçi sınıfının örgütlü öncülüğündeki Bulgaristan emekçi halkı tüm engelleri yenerek güç ve eylem birliğini örgütlemeyi, önce "tek cephe", sonra "halk cephesi" ve daha sonra da "Vatan Cephe"si adları altında faşizme karşı birleşik cepheyi oluşturmayı başarmıştır.

Cephe konusunun tartışıldığı şu günlerde, Türkiye açısından Bulgaristan örneği son derece önemli ve öğreticidir.

Bulgaristan, I. Dünya Savaşından yenilgiyle çıktı. Savaş, tüm dünya halklarına olduğu gibi, Bulgaristan halkına da hiçbir şey getirmemişti. Arşidük Ferdinand hükümetinin maceracı politikası sonucu sürüklenilen savaş, yalnız ülke ekonomisinin harap olmasına değil, binlerce Bulgar'ın ölümüne ve sakat kalmasına yol açmıştı. Bu nedenle 1919'lar, Bulgaristan'da işçi ve köylü partilerinin büyük bir saygınlık kazandıkları dönem oldu.

1891 yılında kurulmuş bulunan ve 1919'da benimsediği devrimci programdan sonra 3. Enternasyonale katılan Bulgaristan Sosyal Demokrat İşçi Partisi bu dönemde Bulgaristan Komünist Partisi adını aldı. Yine bu dönemde kitleler arasında saygınlığı artan diğer bir parti de Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği idi.

1919 yılında Bulgaristan'da seçimler yapıldı. 1919 seçimlerinin galibi Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği ve onun lideri Stamboliiski oldu. Parlamentodaki çoğunluk, bu partiye geçti. Onu, oyların beşte birini kazanan Bulgaristan Komünist Partisi (BKP) izliyordu.

Stamboliiski, bir köylü hükümeti kurdu. Bir yandan sağcı partilerle mücadele ederken, diğer yandan da komünistlere çatıyor, kendisi ile komünistler arasına kesin ayrımlar koymak istiyordu.

1920 yılında, Bulgaristan da yeni bir seçim daha yapıldı. Bu kez halk çoğunluğu, burjuva partilerinin tümünü reddetti. Oylar büyük ölçüde, Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği ile Bulgaristan Komünist Partisi arasında paylaşıldı. Bu iki parti seçimlerden galip çıktılar. Fakat Stamboliiski, komünistlere karşı olma politikasını sürdürdü. Ancak küçük köylü, orta sınıflar, yoksul halk tabanına dayanan Tarım Birliği'nin politikası sağ partilere büyük zararlar veriyordu. Bulgar halkının kendi siyasal örgütlerinden yüz çevirdiğini gören ülkedeki sağcı güçler, burjuvazi, hükümeti artık parlamenter yoldan düşüremeyeceklerini anladılar. 1922 yılında, gizli gizli yürüttükleri görüşmeler sonucunda kendi aralarında "Halk Anlaşması" adı altında bir protokol imzaladılar. Bu arada ordu içinde de kendilerine yandaş kazanmaya çalışıyorlardı. Böylece 1923'deki darbenin çekirdeği oluşturuldu. Bu arada ordu içinde de kendilerine yandaş kazanmaya çalışıyorlardı. Böylece 1923'deki darbenin çekirdeği oluşturuldu. Bu gizli protokol, politik arenada "Anayasa Blok"u olarak yansıdı.

STAMBOLİİSKİ'NİN ZAFERİ

Nisan 1923 seçimlerinden, Stamboliiski yine büyük bir başarıyla çıktı. Seçim zaferi, onu sarhoşa çevirmişti.

Komünistlerin, sağdan gelebilecek bir darbe uyarılarını dikkate almadı. Çünkü Çiftçi Birliği'nde üst kademelere zengin toprak ağalarının gelmesi, yoksul köylülerin bu partiden ayrılmalarına ve programını kendilerine daha yakın buldukları BKP'ye kaymalarına yolaçıyordu. Stamboliiski, bu gerçeği görüyor ve sınıfsal tabanından kaynaklanan bir çözümsüzlük ve dar görüşlü bir politika ile birinci düşman olarak, sağcı güçleri ve onların siyasal örgütlerini değil, BKP'yi ilan etmişti.

Nisan 1923 seçimlerinin sonuçları, Kral Boris'i de tedirgin etmişti. Tahtından olma korkusu içindeki kral, ordu içindeki sağcı güçleri, harekete geçirdi, kendisine bağlı adamlarıyla, ve Anayasal Blok'la bütünleştirdi.

9 Haziran 1923'de Bulgaristan'da faşist darbe gerçekleşti. Çiftçi Birliği'nin bakanları ve Başbakan Stamboliiski sabahın erken saatlerinde evlerinde kıskıvrak yakalandılar ve hunhar bir biçimde öldürüldüler.

Bulgaristan Komünist Partisi, darbeyi önce doğru tahlil edemedi. Söz konusu çatışmayı, "büyük bujuvaziyle küçük burjuvazinin birbirini yemesi" olarak nitelendirdi ve kenara çekildi. Olaylara karşı kayıtsız bir tavır aldı. Ancak bunun kefaretini ağır bir biçimde ödedi. Kısa bir süre içinde en iyi kadroları tutuklanmış işkence görmüş ve öldürülmüştü.

1923 yılının Haziran ve Temmuz aylarında faşizmin azgınlığı daha da arttı. Buna karşılık Bulgaristan Komünist Partisi dahil, emekçi sınıfın partileri eylemsiz kaldılar. Bu dönemde BKP, faşizme karşı parlamenter yoldan mücadele önerdi. Ancak 3. Enternasyonal, bu kararı yanlış buldu. 12-23 Haziran 1923 tarihli oturumlarında, işçi sınıfının faşizme karşı "tek bir cephede" birleşmesi konusunu görüşürken, özel olarak Bulgaristan konusunu da inceledi. Faşizme karşı savaşım konusunda bir rapor sunan Clara Zetkin, Bulgaristan'da iktidardaki burjuvazinin gidip yerine diğer bir burjuvazinin gelmediğini, söz konusu olanın burjuvazi içindeki bir avuç azınlığın en kanlı iktidar biçimi olduğunu açıklıyordu. Clara Zetkin şöyle diyordu: "Bu nedenle faşizme karşı savaşım, işçi sınıfının meselesidir." Zetkin, faşizm ile diğer gerici burjuva iktidarları arasındaki farkları da ortaya koydu. Ve faşizme karşı savaşımda işçi-köylü bağlaşıklığının önemini vurguladı.

BKP, bu uyarıları dikkate aldı. Faşizme karşı savaşımda en doğru yolu saptamak üzere çalışmaya başladı.

1923'LERDEKİ SİYASİ PARTİLER

1923 yılındaki Bulgaristanda faaliyet gösteren belli başlı siyasal partiler şunlardı:

Demokratik Birlik: Büyük ve orta burjuvazinin gerici partisi. Bu parti sonraları faşizmin en önemli savunucusu oldu.

Ulusal Kurtuluş Partisi: 1920'lerde kurulan gerici bir parti.

Sosyal Demokrat Parti: 1903 yılında kurulmuş olan bu parti, küçük burjuvazinin büyük bir bölümünü, orta burjuvazinin bir bölümünü ve geçici bir süre için de işçilerin bir bölümünü bünyesinde topladı.

Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği: 1899'da kurulmuştu. 1919-1923 yılları arasında iktidarda kaldı. Tarım kesimindeki tüm sınıf ve tabakaları içeriyordu. Ancak daha sonra bünyesinde önemli değişiklikler oldu.

Radikal Parti: 1903 yılında sosyal demokratların sol kanadı tarafından kurulmuştu.

Zanaatkarlar Partisi: Genellikle küçük esnaf ve zanaatkarların örgütlendiği partiydi.

Bulgaristan Komünist Partisi: 1919 yılında benimsediği devrimci program aracılığıyla ve I. Dünya Savaşı boyunca izlediği politika ile halk arasında büyük saygınlık kazanmıştı. İşçi sınıfının partisiydi.

FAŞİST DARBEDEN ÇIKARILAN DERSLER

9 Haziran faşist darbesinden sonra, Bulgaristan'daki ilerici partiler geçmişin bir muhasebesini yapmaya ve hatalarını saptamaya başladılar. Komintern'in uyarıları ve Vasil Kolarov'u görevlendirmesinden sonra, BKP, faşizme karşı tek bir cephenin oluşması için çalışmalara başladı. 1923 yılının Ağustos aylarında ilerici diğer partilere birlik önerileri yapıldı. Georgi Dimitrof o günlerde şunları yazıyordu:

"Gerçekte emekçi halk, tek bir siyasal parti etrafında örgütlenmiş ve birleşmiş değil. Büyük bir kısmı komünist partisinin safları içinde ve onun önderliğini izliyor, diğer önemli bir bölümü Çiftçi Birliği'ne bağlı, bir üçüncüsü Sosyal Demokrat Parti'nin, bir dördüncüsü Radikal Parti'nin çoğunluğunu oluşturuyor."

"Bu partiler, birbirlerinden, özellikle de komünist partisinden program ve amaçlarında, isteklerinde, karşılıklı mücadelenin temelinde yatan genel kavramlarda ve siyasi taktiklerde ayrılıyorlar. Emekçi halkın partileri arasındaki bağdaştırılmaz ayrılıklar, kesin amaçlar bu amaçlara ulaşma yolları ve araçlarıyla ilgilidir. Halbuki, bütün bu partiler ile büyük sermaye partileri arasında, proletarya ve küçük burjuvazi ile büyük burjuvazi arasında, sömürülen ile sömüren, köle ile efendi arasında, aşılmaz bir uçurum bulunmaktadır."

Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği lideri Stamboliiski, 9 Haziran 1923 faşist darbesi sırasında hunharca öldürüldü.

"İşte, emekçi halkın partilerinin -bu kitlelerin çıkarlarına bağlı kaldıkları sürece- zorunlu olarak gerici burjuva partilerine karşı olmalarının ve ortak çalışma ve ortak mücadelede aralarında bağlar kurmaya çalışmalarının nedeni budur."

"Mücadelede, kendi programının hiçbir önemli amacını bir kenara bırakmaksızın, bir parti olarak bağımsızlığından fedakarlıkta bulunmaksızın, Sosyal Demokrat, Çiftçi Birliği ve Radikal Partilere, program ve amaçlarını terketmeleri istenmeyerek, bir birleşik cephe oluşturulması önerilmektedir. Komünist Partisi bu öneriyi yaparken, bunun, sermaye saldırısını püskürtmek, çalışan insanları tehditlerden korumak ve ülkeyi büyük burjuvazinin soktuğu karanlık yoldan çıkarmak için izlenecek en emin yolun bu olduğundan emindir."

Emekçi halkın örgütlendiği partilerin birleşik cepheye katılmaları olgusu, birbirlerini eleştirme ya da güncel sorunlar üzerine görüşlerini özgürce açıklama haklarını ellerinden almamalıydı, ama buna karşılık hiçbir biçimde birbirleriyle de savaşım halinde olmamalıydılar. Savaşım ortak düşmana yani faşizme karşı verilmeliydi. İşçiler, köylüler, zanaatçılar, küçük tüccarlar, odacılar ve memurlar, doktorlar, avukatlar, mühendisler, profesörler, emekli subaylar ve hatta generaller, bu savaşıma katılmalıydılar. BKP Merkez Komitesi 5-6 Ağustos tarihli oturumlarında bu görüşleri benimsedi ve "tek cephe" önerileri hazırlamaya başladı.

YARIN:

Birleşik Cephe önerileri somutlanıyor

Yeni Haber-İş 18 işyerinde grev hazırlıklarına başladı

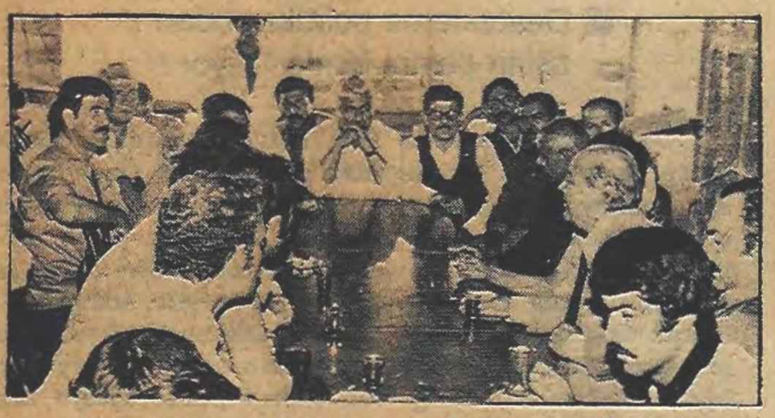
ANKARA – (İSTA) Yeni Haber-İş Sendikası'nın yetkili olduğu PTT'ye bağlı 18 işyerinde sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin işverenin katı tutumu üzerine sonuçlanmaması karşısında grev hazırlıklarına başlandığı bildirilmiştir.

Yeni Haber-İş Sendikası Genel Başkanı M. Cengiz Acar, PTT yetkililerinin MC hükümetinden aldıkları emirle sendika üyelerinin işgüvenliğini ilgilendiren maddeleri ısrarla değiştirmek istediklerini bildirmiştir. Acar PTT yetkililerinin toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Türk-İş'in faşist kanadında yer alan Haber-İş Sendikası'na kabul ettirdikleri hükümleri aynen kabul ettirmek istediklerine değinerek şunları söylemiştir:

-"Haber-İş Sendikası'na kabul ettirilen toplu iş sözleşmesi hükmünde işveren işçileri istediği zaman işten atabilmektedir. PTT yetkilileri işçileri istedikleri zaman işten atabilecek iş güvenliği ile ilgili hükmü sendikamıza teklif etmişlerdir. Sendikamız işçileri sokağa atıp işçilerin yapacağı işleri müteahhite vermeyi amaçlayan bu zihniyet karşısında greve gitmeye karar vermiştir."

Cengiz Acar daha önce PTT Genel Müdürlüğü ile Yeni Haber-İş Sendikası arasında 110 işyeri adına imzalanan toplu sözleşmedeki "işgüvenliği ile ilgili maddenin değiştirilmek istendiğini açıklamıştır."

Barış Derneği üyeleri grev yerlerini ziyaret ediyor

İSTANBUL – (İSTA) Barış Derneği üyeleri Genel Başkan Mahmut Dikerdal'in başkanlığındaki bir grupla, Maden-İş Sendikası'nın MESS'e üye işyerlerinde sürdürdükleri grevleri desteklediklerini bildirmek üzere dostluk ve dayanışma ziyaretleri yapmışlardır.

Barış Derneği üyeleri, Maden-İş'in grev sürdürdüğü işyerlerine yaptıkları ziyaretlerde, bu grevlerin demokratik bir savaşım niteliği taşıdığını belirten söylevler yapmışlar, bu savaşımı sonuna kadar destekleyeceklerini bildirmişlerdir.

Ayrıca, Barış Derneği üyelerinin ziyaretleri sırasında toplandıkları yardımlar da Maden-İş grevleriyle Dayanışma Fonuna verilmiştir.

Tuzla Belediyesi grevi 6. gününü doldurdu

İSTANBUL-(İSTA) Tuzla Belediyesinde DİSK Genel-İş Sendikası'na bağlı temizlik işçilerinin 13 Ağustos'ta başlattığı grev bugün altıncı gününe ulaşmıştır.

Genel-İş Anadolu Yakası Şube Başkanı Tayyar Ergi 25 temizlik işçisi ve 11 sigortalı memurun çalıştığı belediyede sözleşmenin 1. maddesinde tüm işçilere işçi statüsünün tanınması için greve gidildiğini belirtmiş ve "Bakanlar alınmaya kadar mücadele edilecektir" demiştir.

İzmir Belediyesi 100 işçi ile 30 yeni araç alıyor

İZMİR – (THA) İzmir'de temizlik hizmetlerinin daha etkin biçimde yürütülmesi için Temizlik İşleri Müdürlüğünün 30 yeni araç ve 100'ün üzerinde temizlik işçisiyle takviye edileceği açıklanmıştır.

İzmir Belediyesi Başkanlık Basın Danışmanı Orhan İlhan, Belediye Temizlik İşleri Müdürlüğünün, olanaklar ölçüsünde hizmet görmeye çalıştığını bildirmiş, temizlik hizmetlerinin daha çağdaş ve modernleştirilmesi için geçtiğimiz ay içinde alınan 24 adet temizlik aracına ek olarak 30 yeni araç daha satın alınması yolunda girişimlerde bulunulduğunu açıklamıştır. İlhan belediye temizlik işleri ordusunun önümüzdeki günlerde sayıca 100'ün üzerinde temizlik işçisi alınarak süratle takviye edileceğini belirtmiştir.

Bu arada İzmir'in tüm mahallerine temizleme ekipleri sayısının da arttırılacağını kaydetmiştir.

Haziran ayında yurtdışına 980 işçi gönderildi

İş ve İşçi Bulma Kurumu Genel Müdürlüğünden alınan bilgilere göre, geçtiğimiz Haziran ayı içinde yurt dışına, gönderilen işçi sayısı, 980'i bulmuştur. Gönderilen bu işçilerin 42'si kadındır.

Geçen yılın Haziran ayında yurt dışına gönderilen işçi sayısı ise 689 idi.

MESS' in gizlikonuşmalarını işçiler cevaplıyor

DEMAS VE TEL ÇIVI IŞÇILERI "MESS patronları konuşadursunlar, sonunda dize gelecekler"

"Geceleri baskın falan yaptıracaklarmış Yapsınlarda görelimbakalım"

Tel Çivi işçileri, "Hiç biz geri döner miyiz ?"

Demas gözcüleri, "Kaybedecek bir şeyimiz yok..."

Ferhat KENTEL

Halıcıoğlu'nda Demas ve Tel Çivi fabrikaları yan yana. İki fabrika da grevde. İşçilerin çadırları ortak. Ortaklaşa çay pişiriyorlar. Beraber yemek hazırlayıp, beraber doyuruyorlar karınlarını. MESS'çilerin dediklerini onlar da okumuşlar. Önemsemiyorlar bile MESS'i.....

-"Adresler topluyorlar, evlerimize mektuplar gönderiyorlar. Bizim adreslerimizi toplayıp ne edecekler ki? Zaten işleri bizi kandırmaya çalışmak."

-"Mektup da yollasalar, adres de toplasalar, bir şey yapamazlar. Bize şimdilik karnımızı doyuracak kadar, bir parça ekmek yeter de artar bile. Sendikamız Maden-İş'in bize dağıttığı biner lira aslında patronları korkuttu. Zannettiler ki bu verilen paralar bize yetmeyecek."

-"Ve zannettiler ki yetmeyince de grev kırılacak. Hiç biz geri döner miyiz? Biz grevdeyiz. Savaşı kazanıncaya kadar bir kuru ekmek de yeter bize, yanına da biraz zeytin.."

Demas'tan Bilal, Mehmet, Tel Çivi'den Haluk böyle diyorlar. Mücadelelerinden dönmeyeceklerini anlatıyorlar. MESS'çileri anlatıyorlar.

-"Adamlar, herşeyi meclisde halletmemizi istiyorlar. 1 Mayıs meclisin işiymiş, kıdem tazminatları meclisin işiymiş, yok şu sorun, yok bu sorun hepsi meclisin işiymiş. Adamlar herşeyi meclise bırakıyorlar, devlete bırakmıyorlar. Sanki devlet onların devleti değilmiş gibi."

-"Hiçbir arkadaş şöyle böyle demedi. Herkes azimli. Geceleri baskınlar falan yapacaklarmış galiba. Yapsınlar da görsünler."

"Zaten şurada ayda bin altıyüz lira kazanıyordum. Neyimi kaybedebilirim ki. Hicbir şeyim olmadıktan sonra.. Kaybedecek bir şeyimiz yok ama, kazanacak çok şeyimiz var.

"MESS'çiler konuşadursunlar, sonunda dize gelecekler. Bizi, Maden-İş işçisi olan bizleri yıldıramayacaklar."

MİSK' e üye edilmek istenen işçiler direnişe başladı

ERGANİ -(TİA) Ergani Çimento Fabrikası inşaatında çalışan 650 işçi, işveren müteahhit firmanın kendilerini Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfedarasyonuna "MİSK" kaydetmeye zorladıklarını öne sürerek işi bırakmışlardır.

Ücretlerin ödenmesi sırasında müteahhit firma yetkilileri, MİSK Federasyonu için giriş beyannamesi imzalamaya zorladıklarını öne sürerek işi bırakan 650 inşaat işçisi, bu arada basına yaptıkları açıklamada, günlük ücretlerinden 30 ile 20 lira arasında kesinti yapıldığını bu kesintinin ise söz konusu sendikaya aktarıldığını ileri sürmüşlerdir.

Öteyandan, müteahhit firma yetkilileri, Çimento Fabrikası inşaatında çalışan 650 işçinin işi bırakmalarının yasal bir gerekçeye dayanmadığını belirterek işçilerin MİSK'e kaydedilmeleriyle bir şey kaybetmeyeceklerini söylemişlerdir. Ergani Çimento Fabrikası inşaatında işi bırakan 650 işçi işveren tutumundan direttiği sürece, direnişlerini sürdürmekte kararlı olduklarını açıklamışlardır.

ÇALIŞMA HAYATINDA HAFTANIN RAPORU

İşçi sınıfının gücü karşısında sermayenin kaleleri yıkılacaktır

Mehmet BAYSAL

Geçtiğimiz hafta içinde MESS'in gizli toplantısının tutanakları DİSK Maden-İş yetkililerince kamuoyuna açıklandı. Bu olay sermayenin çeşitli oyunlarının ortaya çıkmasının yanısıra, işçisever memleketsever gözüken mutlu azınlığın aslında kendi çıkarından başka hiç bir şeyi düşünmediğinin yani gerçek yüzünün bir kez daha sergilenmesi bakımından önemliydi.

Ve Maden-İş üyesi işçiler grev çadırlarında "DGM'yi ezdik sıra MESS'de." diyerek kavgalarını daha bir bilinçle sürdürmeye devam ediyorlar. Sermayenin bu kaleleri işçi sınıfının azimli direnişi karşısında birer birer göçecektir. 1977 Türkiye'sinde bugüne değin en geniş bir katılımla ve sermayenin en güçlü ve en örgütlü kesimine karşı verdiği savaşım başarı ile sonuçlanacaktır. Bu tarihin durdurulmaz akışının bir sonucudur.

Maden-İş Gebze Ferro Döküm ve İzmit Çelik Sanayiinde de geçtiğimiz hafta greve başlamıştır.. MESS'e karşı direnişe en son Telekominikasyon işyerindeki işçiler grev diyerek katılmışlardır.

2. MC hükümetinin Bakanlar Kurulu kararı ile politik nedenlere dayalı grev erteleme kararlarıda sürmektedir. Maden-İş Erdemir grevinin ertelenmesi ile ilgili olarak Danıştay'a başvurmuştur. Bakanlar Kurulu yine milli güvenlik gerekçesi ile MKE'ye bağlı 17 işyerinde Elmadağ Barut-İş, Bağımsız Yeni Metal-İş ve Türk-Metal Sendikasının almış olduğu grev kararlarını bir ay süre ile ertelemiştir. Grevleri erteleyen Bakanlar Kurulu lokavtı ise erteleme miştir. Bu ertelemenin hemen arkasından yine MKE'nin marangozhanesinde, Ağaç-İş Sendikası'nın almış olduğu grev kararında yine milli güvenlik gerekçesi ile bir ay süre ile ertelemiştir. Bir marangozhanedeki grevin milli güvenlik gerekçesi ile ertelenmesinden de görüleceği gibi, Bakanlar Kurulu yasanın kendisine tanıdığı hakkı politik amaçlarla kullanarak yasaya aykırı bir işlem yapmaktadır.

Kamu oyunun, bu kez yapabilirlermi, acaba, sözleri ile izlediği Türk-İş'in genel grev balonu bir kez daha söndü. Bir aya yaklaşan süredir genel grev yapacağız diye ortaya çıkanlar, ... kezde konuyu dalgalanmaya bırakmışlardır. Hükümete verilen muhtıraya gelecek cevaba göre genel grev konusu görüşülecekmiş. İşçiler 1. MC'den ne bulmuşlarsa 2. MC'den de onu bulacaklardır. Bunu herkes anladı, ama Türk-İş yöneticileri hâlâ anlayamadı gitti.

Ankara 6. İş Mahkemesi Genel-İş'in Eskişehir Belediyesinde aldığı işkolu düzeyindeki grevi, işyerinde daha önce işyeri düzeyinde toplu iş sözleşmesi, imzalanmış dilerek iptal etti. Oysa Yargıtayın bu konuya ilişkin kararlarında da görüleceği gibi aynı sendikanın bir işyerinde işyeri düzeyinde toplu iş sözleşmesi varsa, işkolu düzeyinde de toplu iş sözleşmesi yapabilir, yapamaması halindede grev gidebilir.

Haberleşme işkolunda bu işkolundaki işçilerin gerçek temsilcisi olan Yeni Haber-İş Sendikası'nın girişimleri sonucu, Haber-İş Sendikası'nın grev kararına ilişkin referandum niteliğinde gerçekleştirilen grev oylamalarında hep Haber-İş'e hayır sonucu çıkıyor. Son olarak İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğünün yasalara aykırı olarak yapmadığı grev oylaması kararının mahkemeden dönmesi üzerine geçtiğimiz hafta İstanbul'da yapılan grev oylamasında 340 işçinin 330'u sarı Haber-İş Sendikasına hayır demişlerdir.

Taşkızak tersanesinde vetki Yargıtay kararı ile DİSK'e bağlı Aster-İş'e verilmiştir. Böylelikle Türk-Harb-İş Sendikasının yetki almada sahte belgeler sunduğu yargı organının kararınca da saptanmıştır. Olaylar sürekli olarak referandumu gündeme getirmektedir. Ve referandum tüm engellemelere karşın elbette yasalaşacaktır, ve sarı sendikacılığın gelişmesi bir ölçüde engellenecektir.

Teksif'in Sümerbank'daki grevleri üçüncü ayını geçmiştir. Başbakanın ve bazı bakanların girişimleride sonuç vermemiştir. Teksif'in grevi yaygınlaştıracağı tehditleri ise işverencede dikkate alınmamaktadır. Çünkü Teksif'in niteliği işverencede bilinmektedir. Teksif tabanındaki işçileri ne zamana kadar aldatabilecektir bakalım.

Yaz mevsimi nedeni ile Türkiye'nin çeşitli yerlerinde kiremit ve tuğla ocaklarında ucuz emek sömürüsü alabildiğine sürmektedir. Bu işyerlerinde denetimsizliğin sonucu sürekli çocuk işçiler çalıştırılmakta, asgari ücrete bile uyulmamaktadır.

Hava-İş Sendikası yeni dönem toplu iş sözleşmesi görüşmelerine hazırlanmaktadır. DYF-İş'in DDY ile sürdürdüğü görüşmeler uzlaşmazlıkla sonuçlanmıştır. DİSK Basın-İş Türk Tarih Kurumu ve Ziraat Bankası Matbaalarında greve gitmiştir.

Otosan işçileri sarı Cevher-İş'den ayrılarak DİSK Maden-İş saflarına geçmeğe başlamışlardır. Maden-İş'in MESS'e karşı yürüttüğü direniş Van dan Zonguldak'a kadar her yerde destek görmektedir. Almanya'da IG Metal da grevi desteklediğini belirtmiştir.

İşçi sınıfının sermayeye karşı direnişleri başarı ile sonuçlanmaktadır. Bunun en son örneği Malatya'da görülmüştür. Hekimhan Hasançelebinin yiğit işçileri grevlerinin 335günündeişverenden haklarını söke söke almışlardır. Dev-Maden-Sen'in imzaladığı toplu iş sözleşmesi ile işçiler grevlerini güçlü direnişlerinin bir meyvesi olan toplu iş sözleşmesinin imzalanması ile kaldırmışlardır.

Tarih işçi sınıfından yanadır. Herşeyi yaratan eller, emeğin en yüce değer olduğu toplumuda yaratacaklardır.

Politika'da EKONOMİ
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

1977'de üretim ve milli gelir geçen yıla oranla gerileyecek

● Olumsuz gelişmeyi kamuoyundan saklamak için milli gelir tahminlerinin yayınlanmasına izin verilmiyor

● Saklı tutulan tahminlere göre 1977'de tarımsal gelir bir yıl öncesine oranla yüzde 7 gerileyecek

1977 yılı üretim ve milli gelir büyüklüklerinin,1976 yılı gerçekleşme rakamlarına göre gerileme göstereceği belirtilmektedir. Bu durumda,Üçüncü Beş Yıllık Plan dönemini kapsayan son on beş yıllık sürede, ilk kez 1977 yılında kalkınma hızı büyüklüklerinde hiçbir artış gerçekleştirilememiş olacaktır.

Durumu kamuoyundan saklamak amacıyla,milli gelir tahminlerinin yayınlanmasına izin verilmemekte ve bu nedenle de 1977 yılı milli gelir tahminleri ilgili mercilere gönderilememektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün kamuoyundan saklanan tahminlerine göre, 1977 yılında tarımsal gelir bir yıl öncesine oranla yüzde 7 oranında gerileme gösterecek ve gayri safi milli hasıla artış hızı da yüzde 3 olarak gerçekleşecektir.

DİE'nin gayri safi milli hasılaya ilişkin saptamaları gerçekleşirse,kalkınma hızı büyüklüğü açısından plan hedeflerinin yüzde 4 gerisinde kalınmış olacaktır.Ancak, DİE'nin ulusal gelirdeki artışla ilgili tahminleri,1977'nin Mayıs sonu itibariyle yapıldığından,elektrik kısıtlamaları ve ithalat taleplerini karşılayamamaktan ötürü ortaya çıkan hammadde yetersizliğinin neden olduğu üretimde meydana gelen gerilemeler,bu tahminlerde dikkate alınmamıştır.

Yalnızca elektrik kısıtlaması nedeniyle sanayi üretiminde günde yarım milyar lira dolayında bir gerileme olduğuna dikkati çeken uzmanlar,tarım kesimindeki yüzde 7 gerileme ile birlikte,sanayi üretiminin de geçtiğimiz yılın altında gerçekleşeceğini belirtmektedirler.

Bu durumda,DİE'nin tahmin ettiği yüzde 3'lük gayri safi milli hasıla artış hızına ulaşmak olanaksız görülmekte ve GSMH'nın geçtiğimiz yılın altında gerçekleşeceği sanılmaktadır.

Bilindiği gibi,Devlet İstatistik Enstitüsü her yılın milli gelir rakamlarını Mayıs ayı sonu itibariyle tahmin etmekte ve en geç Temmuz ayı sonunda da,tahmin sonuçlarını Başbakanlık,Maliye Bakanlığı,Devlet Planlama Örgütü ve Merkez Bankası'na göndermektedir. DİE her yıl olduğu gibi,1977 yılı mali gelir tahminlerini de , yaklaşık bir ay kadar önce saptamış ve fakat sonuçların kötü olması nedeniyle yayınlanmasına ve ilgili kuruluşlara gönderilmesine izin verilmemiştir.

2.MC, TABAN FİYATLARI DÜŞÜK TUTTU

CHP'nin iktidarda bulunduğu 1974 yılında tarımsal ürünlerin taban fiyatları yüzde 33-77 artış göstermişti

● MC'nin geçtiğimiz yıl taban fiyatlarına yaptığı artış ise yüzde 4-31 oranında değişiyor

TARIMSAL ÜRÜNLERİN TABAN FİYATLARINDAKİ GELİŞMELER

Ürün türleri	1972	1973	1974	1975	1976	Artış Yüzdeleri 1973-1974	Artış Yüzdeleri 1975-1976
Buğday	99	120	212	235	260	77	11
Pamuk	364	580	780	780	1025	35	31
Kuru üzüm	293	700	1000	1000	1050	43	5
Şeker Pancarı	20	30	40	55	62	33	13
Tütün	1060	1321	2311	3127	3950	75	26
Çay	400	450	625	750	850	39	13
Fındık	850	970	1350	1400	1450	39	4

Devlet destekleme alımlarına konu olan onsekiz tarımsal üründen buğday,fındık,pancar ve kozanın taban fiyatları yeni hükümet karafından açıklanmış bulunmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda ve özellikle CHP'nin iktidarda bulunduğu 1974 yılına oranla,İkinci MC Hükümeti'nin taban fiyatlarını çok düşük bir noktada belirlemesi, çiftçi örgütleri tarafından tepkiyle karşılanmıştır.

Bu uygulama ile İkinci MC'yi tarım kapitalistleri ve ihracatçılara hizmet etmekle suçlayan Köy-Koop Genel Başkanı ve Samsun Milletvekili Ahmet Altun,"temel tüketim mallarına ve tarım girdilerine yüzde 50'inin üzerinde zam yapılmasına karşılık,taban fiyatlarına yüzde 5'lik bir artış yapılmış ve üretici köylünün yoksullaşma süreci hızlandırılmıştır" demiştir.

Nitekim,CHP'nin iktidar olduğu 1974 yılında, 1973 yılına oranla taban fiyatlarındaki artış, yüzde 33-77 arasında değişmiştir. Sözgelimi,1974 yılında taban fiyatları yüzde olarak buğdayda 77,tütünde 75,kuru üzümde 43 ve şeker pancarında da 33 oranında artış göstermiştir. Buna karşılık 1976 yılında taban fiyatları,ancak yüzde 4-31 oranında artış göstermiştir. Birinci MC Hükümeti, geçtiğimiz yıl içinde taban fiyatlarını yüzde olarak buğdayda 11, tütünde 26 ,kuru üzümde 5 ve şeker pancarında da yüzde 13 oranında artmıştır.

■ Destekleme politikasından aslan payını kimler alıyor?

Öte yandan,Dördüncü Beş Yıllık Plana esas olmak üzere hazırlanan "kırsal refah politikaları" Özel İhtisas Komisyonu Raporu'nda,günümüze değin uygulanan biçimiyle ister fiyat,ister fiyat dışı araçlarla olsun, tarım kesimine yapılan devlet desteğinden aslan payını,büyük toprak sahiplerinin aldığı belirtilmiştir. Adaletsiz toprak dağılımı nedeniyle,taban fiyatlarının yüksek tutulması halinde bile,bu uygulamalardan en büyük payı yine büyük işletmelerin aldığı belirtilen raporda,konuya ilişkin olarak şu görüşlere yerverilmiştir:

"Hektarına bugünkü değeriyle 50 bin liranın üzerinde devlet yatırımı yapılarak gerçekleştirilen sulama şebekelerinde,çiftçi ailelerinin yüzde 4'ü tüm toprağın yüzde 34'ünün sahibi bulunmakta ve bu alanlarda 30 bin dönüme yakın aile mülkü topraklara rastlanabilmektedir. Bugün tarım topraklarının mülkiyet açısından dağılımı veri iken,büyük ölçüde dar gelirli halkın ödediği vergilerden oluşan hazine kaynakları ile karşılanan tarımsal girdi ucuzlatmalarında da durum aynıdır. Örneğin, geçen yıl gübrede yapılan indirim sonucu hazinece katlanılan 5 milyar liranın üzerindeki sübvansiyonun yaklaşık 2 milyar lirasından Türkiye çiftçisinin ancak yüzde 4'ünü oluşturan 160 bin dolayındaki çiftçi ailesinin yararlandığını söylemek olanaklıdır."

Gerçekten de,toprak dağılımındaki adaletsizlikten ötürü devlet destekleme alımlarından en büyük payı,büyük toprak sahiplerinin aldığı gözlenmektedir. Nitekim, şeker pancarı destekleme alımlarında 0-10 dönüm toprağa sahip küçük üreticiler,toplam çiftçi ailelerinin yüzde 78'ini oluşturmalarına karşılık,aktarılan kaynağın ancak yüzde 50'ine sahip olabilmektedirler. Öte yandan toplam çiftçi ailelerinin yaklaşık ancak yüzde 2'ini oluşturan 31 dönümden büyük işletmeler,aktarılan kaynağın yüzde 12'ini almaktadırlar.

ŞEKER PANCARI VE PAMUKTA İŞLETME BAŞINA DÜŞEN BRÜT GELİR

İşletme büyüklüğü (dönüm)	Şeker Pancarı	Pamuk
0-5	3.527	7.900
6-10	7.288	15.894
11-20	13.571	27.031
21-30	23.918	47.062
31-50	36.928	80.365
51-100	61.368	154.522
100-	134.984	338.986

Aynı doğrultudaki bir gelişmeyi pamuk üreticilerin de de gözlemek olanaklıdır. 0-5,6-10 ve 11-20 dönüm büyüklükteki pamuk işletmelerinde üretici başına aktarılan kaynak,sırasıyla 7.900, 15.894 ve 27.031 lira olmasına karşılık,bu büyüklükler 201-500 dönüm toprağa sahip üreticiler için 1 milyon 244 bin liraya kadar ulaşabilmektedir.

Şeker pancarı üreticilerinde 0-5 dönüm büyüklükteki işletmelerde üretici başına aktarılan kaynak 3.527, 6-10 dönüm büyüklükteki işletmelerde 7.288, 11-20 dekar büyüklükteki işletmelerde 13.671 lira iken,100 dönümden büyük şeker pancarı üreten işletmelerde, üretici başına düşen kaynak aktarımı 135 bin lira dolaylarındadır.

Türkiye kapitalizmine kapalı gözle bakmak

Özlem ÖZGÜR

Geçtiğimiz hafta,2.MC'nin başı Süleyman Demirel,günlük bir gazetenin Türkiye'nin önemli sorunlarına ilişkin sorularını yanıtladı. Demirel'in değindiği konuların içinde,ekonomik sorunlar önemli bir yer tutuyordu. Hemen belirtelim ki,Demirel'in Türkiye ekonomisine ilişkin söyledikleri,tümüyle gerçek dışı. O kadar ki, Demirel'den bir kaç gün sonra bir basın toplantısı yapan TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Feyyaz Berker, Başbakan'ın söylediklerinin tam tersini söyledi.

Büyük sermayenin kendisiyle,onun politik iktidarı İkinci MC'nin Başbakanı Süleyman Demirel arasındaki görünürdeki çelişki,kimseyi şaşırtmamalı. Birisi, sermayenin kendisi. Hem de,büyük sermayenin en gerici ve işbirlikçi kesiminin temsilcisi. Türkiye'de belli noktalarda sıkışan sermaye sınıfını,bir bütün olarak görmemek gerekir. Feyyaz Berker, büyük sermaye adına konuşuyor. Döviz kıtlığından tutun da,destekleme politikaları,fiyat artışları,finansman gereği,ekonomik kaynakların kullanımı,evet tüm bunlar,büyük sanayiciler için çok önemli. Ve onların istedikleri açık: Ekonominin kaynakları,yalnızca ve yalnızca büyük sermaye için kullanılmalı...

İkinci MC ve onun başı Süleyman Demirel'in, bu isteklere bir itirazı yok. Olamaz da. Çünkü, İkinci MC nin ve onun Başbakanı Demirel'in konumu bu. Ne var ki, Demirel kamuoyu önünde konuşurken,bu gerçeği açıktan söyleyemez. Demirel'in görevi,Türkiye kapitalizmine kitleleri kapalı gözle baktırmak. Bunun da nedeni anlaşılmaz değil: Büyük sermaye adına iktidar olabilmek için,yalnızca sermaye sınıfından oy almak yetmez. Çünkü, sermaye sınıfı bir avuç. Sermaye sınıfı iktidar olabilmek için,asıl oyu karşıt sınıflardan almak zorunda. Demirel, bunu sağlamaya çalışıyor. Emekçi yığınlar uyandıkça da,öbür eliyle de faşizm silahını gösteriyor. Açıkçası,bir elinde yalan,öbür elinde de faşizm tehdidi. Gerekçe de hazır : Komünizm tehlikesi...

Ne diyor Demirel? İlk söylediği,döviz darboğazıyla ilgili. Demirel'e göre,bekleyen ithalat transferleri bir milyor dolar dolayında. 750 milyon dolar döviz rezervi var. Türkiye'nin bu sorunu çözebilmesi için,500 600 milyon dolar yetiyor. Ne var ki,resmi veriler Demirel'in söylediklerine hiç uymuyor. Demirel'in bunları söylediği tarih, 11 Ağustos 1977. Merkez Bankasının konuya ilişkin en son yayını ise,5 Ağustos 1977 tarihli durumu gösteriyor. Bekleyen ithalat transferleri, Demirel'in söylediği gibi bir milyar değil, 1 milyar 700 milyon dolar. Eldeki döviz varlığı 750 milyon değil,516 milyon dolar. 148 milyon dolar da altın rezervi var.

Demirel'in asıl gerçek dışı beyanı ise,500-600 milyon dolarla Türkiye bu sorunu atlatır sözcüğünde. Oysa, Feyyaz Berker'e göre, en iyimser tahminle 1977'nin ithalat gereksinimini karşılayabilmek için,5 milyar200 milyon dolar büyüklüğünde döviz bulmak gerekiyor. 1977'nin son beş ayında,Türkiye'nin normal yollardan bulabileceği döviz miktarı biliniyor. Yine iyimser bir tahminle,700-800 milyon dolarlık ihracat ve 300-400 milyon dolar büyüklüğünde de işçi dövizi geliri. Bu tahminlerin üst sınırını aldığımız zaman bile,geri kalıyor 4 milyar dolar. Demek ki,Türkiye'nin döviz darboğazını aşabilmesi için, Demirel'in dediği gibi 500-600 milyon değil,4 milyar dolara gerek var.

Peki bu para bulunabilir mi? Bu büyüklükteki bir parayı, bu kadar kısa bir sürede,hiç bir devlet ve hiç bir uluslararası finans kurumu Türkiye'ye vermez. Ama, belki Demirel bulabilir. Nereden mi? Elbette uluslararası tefeci firmalardan. Ne pahasına mı? Bunu Demirel çok iyi bilir. Türkiye'nin onurunu beş paralık edecek ödünler vererek...

Demirel'in bir öteki gerçek dışı beyanı da,ithalatla ilgili. Demirel'e göre,6 milyar dolarlık ithalat planlanmıştır. Buna karşılık,ithalat talebi 9 milyara ulaşacaktır. Bu fazlalık ise ,yine Demirel'e göre, bir ihtiyaç fazlası,bir lüks ithalat talebidir. Açıkçası,9 milyarlık talebe karşın,planlanan 6 milyar dolarlık ithalat gerçekleşirse,Türkiye'nin gerekleri karşılanmış olacak. Demirel bu çarpıtmayı bilerek yapıyor. Demirel çok iyi bilir ki,Türkiye'nin ithalatının yaklaşık yüzde 97'si aramalı,yatırım malı ve hammaddelerden oluşur. Varolan mekanizma veri iken,bu talepleri sınırlamak olanaklı değildir. Sınırlarsanız ne olur? Yatırım,üretim ve tüm bunlara koşut olarak da, kalkınma hızı büyüklükleri geriler. Olan da,olacak olan da,budur aslında...

Bir de Demirel, "bizim uyguladığımız ekonomi politika,büyüme ve büyümenin nimetlerini adil bir şekilde dağıtma politikasıdır"diyor. Bu sözlerin ne denli gerçek dışı olduğunu kanıtlamak için,hiç de uzun boylu konuşmaya gerek yok. Geçmiş tarihler bir yana, yaklaşık son iki buçuk yıllık sürede,Türkiye kapitalizminin bunalımlarının ulaştığı boyutlar,apaçık ortada... Biz Demirel'e resmi verilere dayalı kimi gerçekleri anımsatmakla yetinelim.

DİE'nin yayınlanmayan tahminlerine göre,bu yıl tarımsal gelir,geçtiğimiz yıla oranla yüzde 7 oranında gerilemiş olacak. Gerileyecek olan,yalnızca tarımsal gelir değil. Sanayi geliri ve buna koşut olarak,GSMH artış hızı da bu yıl geçtiğimiz yıla oranla "sıfır altı" bir noktada oluşacak. Ya enerji yetersizliğine ne demeli Sayın Barajlar Kralı? Sen "büyük Türkiye"yi bir yana bırak da ,önce Türkiye'de enerji alanında olanlar,dünyanın neresinde ortaya çıkmış bir onu düşün? Ya da çıktığı zaman,hükümetler ne oluyor bir onu aklına getir. Elektrik yetersizliği yüzünden,sanayi kesiminde ortaya çıkan günlük üretim kaybının yarım milyar lira olduğunu bütün basın yazdı. İşte "büyük Türkiye"nin durumu bu.

Neyiniş efendim? Demirel'in ekonomi politikası, büyümenin nimetlerini adil bir şekilde dağıtma politikasıymış. Hadi canım sen de... Peki ama, Başbakanlığa bağlı Devlet Planma Örgütünün gelir dağılımı araştırması yayınlanalı,daha bir yılı geçmedi. Bu araştırma, Demirel'in söylediklerinin tam tersini gösteriyor. Araştırmaya göre, gerek kentlerde,gerekse kırsal alanda,emekçi sınıfı ve tabakaların ulusal gelirin bölüşümünden aldıkları pay,sürekli geriliyor. Açıkçası, sizin ekonomi politikanızın özü Bay Demirel, "her şey bir avuç sermaye sınıfı için" oluyor.

Ya tarımsal ürünlere uygulanan taban fiyat politikasına ne demeli? İkinci MC Hükümeti,bu uygulamalarla yalnızca sermaye sınıfının iktidarı olduğunu göstermekle kalmadı. MC Hükümeti,tarımsal ürünlerin taban fiyatlarını düşük tutmakla,sanayi sermayesinin ve özellikle de büyük sanayicilerin önemli bir talebini karşılamış oldu. Bu ise özünde, küçük üreticiler bir yana,orta ve büyük toprak sahiplerine karşı,MC' nin esas seçeneğini büyük sanayicilerden yana kullanması demek. Ne de olsa, seçimlere daha dört yıl var.

Sonuç şu: İkinci MC ve onun başı Süleyman Demirel şunu iyi bilmeli. Türkiye'de olanları,geniş halk kitleleri gözleri kapalı bile görebiliyor. Türkiye'de geçerli sistemin ve buna koşut olarak uygulanan ekonomi politikasının, bir avuç kapitalistin çıkarına hizmet ettiğini, emekçiler her geçen gün daha iyi anlıyor. Sermaye sınıfı ve Demirel de bunun farkında. MC'nin sürekli faşizmi dayatmak isteyişinin nedeni de bu.

1977 yılı bütçe açığının 50 milyar lirayı aşması bekleniyor

● 1977 mali yılının ilk üç aylık uygulama sonuçlarına göre, Genel Bütçe açığı 14 milyar lira olarak gerçekleşti

Mali yılın ilk üç aylık uygulama sonuçlarına göre,1977 yılı bütçe açığının 50 milyar lirayı aşması beklenmektedir. 1977 mali yılın ilk üç ayını kapsayan Mart-Mayıs dönemindeki uygulama sonuçlarına göre,genel bütçe açığı 14 milyar liraya ulaşmış bulunmaktadır.

Mart-Mayıs döneminde genel bütçeden yapılan harcamaların toplamı 59 milyar 900 milyon liraya ulaşırken,bütçe gelirleri 45 milyar 400 milyon lira düzeyinde kalmıştır.

Dış borçlar 196 milyara ulaştı

Haziran 1977 sonu itibariyle Türkiye'nin döviz olarak ödemesi gereken dış borçları, Türk parası olarak 196 milyar ve yabancı para olarak da 11 milyar 200 milyon dolara ulaşmış bulunmaktadır. Toplam 11 milyar 200 milyon dolarlık dış borcun, 6 milyar 375 milyon doları devlet bütçesinden ve 1 milyar 225 milyon dolarlık bölümü de, kamu iktisadi kuruluşları tarafından ödenecektir.

Geri kalan 3 milyar 600 milyon dolarlık borcun, 700 milyon doları özel kesim kredileri, 200 milyon doları kredili ithalat, 600 milyon doları banker kredileri ve 2 milyar 100 milyon doları da DÇM kredilerinden oluşmaktadır.

Türkiye ihracatının dörtte birini dış borç ve faiz ödemelerine ayırdı

Türkiye'nin dış borç ve faiz ödemelerinin gittikçe ağırlaştığı ve 1977 yılının ilk yarısı sonunda ihracat gelirlerinin dörtte birini yutan bir büyüklüğe ulaştığı saptanmıştır. Bu duruma göre, Türkiye yaptığı her yüz liralık ihracatın yirmi beş lirasını dış borç ana para ve faiz ödemelerine ayırmak zorunluğundadır.

1975 yılından başlayarak ileri ölçüde özendirilen kısa vadeli borçlanmalara ek olarak, süresi gelen orta ve uzun vadeli borç ve faiz ödemelerinin ulaştığı boyutlar buna karşılık ihracatta meydana gelen gerilemeler, uluslararası finansman çevrelerinde "tehlikeli" sayılan ölçülere ulaşmış bulunmaktadır.

Nitekim, 1977 yılı Ocak-Haziran döneminde 110.5 milyon dolar dış borç faiz ödemesi ve 88.7 milyon dolar büyüklüğünde de dış borç ödenmiştir. Böylece 1977'nin ilk altı ayında dış borç ana para ve faiz ödemelerinin büyüklüğü 215 milyon dolara ulaşmış bulunmaktadır. Aynı dönem içindeki ihracatımız ise, 878 milyon dolardır.

35 önemli projenin maliyeti programlananın iki katına çıktı

Devlet Planlama Örgütü tarafından yapılan saptamalara göre, kamu kesimi tarafından yapımı sürdürülen önemli 35 projenin maliyeti , programlananın iki katını aşmış bulunmaktadır. Hazırlandığı dönemde maliyet toplamları 31 milyar 123 milyon lira olarak hesaplanan 35 projenin, yeni yapılan hesaplamalara göre, 68 milyar 2[illegible]6 milyon liraya maledileceği saptanmıştır. DPT tarafından yapılan açıklamaya göre, ilgili yatırımların planlanan sürede tamamlanamaması maliyetlerin yüzde 119 oranında artmasına neden olmuş ve bu durum devletin yaklaşık 37 milyar lira dolayında zarar etmesi sonucunu doğurmuştur.

Piyasadaki para miktarı 70 milyar 803 milyon liraya yükseldi

Son iki hafta içinde 2. MC piyasaya yeniden 3 milyar 344 milyon lira sürdü

■ İlgili dönemde Türkiye'nin döviz varlığı 76 milyon dolar azaldı

Son iki hafta içinde, İkinci MC hükümeti piyasaya yeniden 3 milyar 344 milyon lira daha sürmüş ve böylece Merkez Bankası'nın 5 Ağustos 1977 tarihli durumuna göre piyasadaki para miktarı, 70 milyar 803 milyon liraya yükselmiştir. Merkez Bankası'nın 22 Temmuz 1977 tarihli durumuna göre, piyasadaki para miktarı 67 milyar 459 milyon lira büyüklüğünde bulunmaktaydı.

Piyasadaki para miktarında gözlenen artış, daha çok Merkez Bankası kredilerindeki artıştan etkilenmiştir. Nitekim, son iki hafta içinde Merkez Bankası kredilerinde 5 milyar 365 milyon lira büyüklüğünde artış olmuş ve 5 Ağustos 1977 tarihli duruma göre toplam kredi hacmı 153 milyar 793 milyon liraya yükselmiştir... Merkez Bankası'nın 22 Temmuz 1977 tarihli durumuna göre, toplam kredi hacmi 148 milyar 428 milyon lira büyüklüğünde , bulunmaktaydı.

Öteyandan, son iki hafta içinde Türkiye'nin net döviz varlığı 76 milyon dolar gerileyerek, 5 Ağostos 1977 tarihli duruma göre, 663 milyon dolara inmiştir. Merkez Bankası'nın 22 Temmuz 1977 tarihli durumuna göre, Türkiye'nin net döviz varlığı 739 milyon dolar büyüklüğünde bulunmaktaydı.